

2007

Raport anual
Annual report

Cuprins

1. Cuvînt înainte	2
2. Sistemul statisticii oficiale în Republica Moldova.....	3
<i>Structura Biroului Național de Statistică</i>	
3. Locul Biroului Național de Statistică în societate.....	6
<i>Relațiile cu furnizorii și utilizatorii datelor statistice</i>	
4. Realizarea Programului lucrărilor statistice.....	7
<i>Sinteza activităților ramurale în anul 2007</i>	
5. Produse și servicii	18
<i>Activități în domeniul gestionării fondului de date și a diseminării informațiilor statistice</i>	
6. Statistica oficială și cooperarea internațională.....	22
<i>Proiecte de colaborare și asistență tehnică</i>	
7. Tehnologii informaționale	23
<i>Dezvoltarea sistemului informatic statistic</i>	
8. Resursele umane și financiare ale BNS.....	24
9. Evenimente	27
Lista abrevierilor.....	31

Contents

1. Foreword	2
2. The system of official statistics in the Republic of Moldova.....	3
<i>The structure of the National Bureau of Statistics</i>	
3. The place of the National Bureau of Statistics in the society	6
<i>Relations with the suppliers and users of statistical data</i>	
4. The fulfillment of the Programme of statistical works	7
<i>The synthesis of branch activities in 2007</i>	
5. Products and services.....	18
<i>Activities in the field of the data fund management and of statistical data dissemination</i>	
6. Official statistics and international cooperation	22
<i>Projects of cooperation and technical assistance</i>	
7. Information technologies.....	23
<i>The development of the statistical information system</i>	
8. Human and financial resources of the NBS	24
9. Events	27
List of abbreviations	31

Cuvînt înainte

Prezentul raport anual de activitate este o ocazie pentru mine, în calitate de director general, de a aprecia pozitiv modalitatea în care Biroul Național de Statistică și-a îndeplinit sarcinile în anul 2007.

În linii generale, doresc să menționez tendința colaboratorilor noștri în respectarea Principiilor fundamentale de funcționare a statisticii oficiale, adoptate de Comisia Economică a ONU. Aceste principii s-au reflectat în executarea tuturor activităților statistice planificate în Programul lucrărilor statistice pentru anul 2007, aprobat de Guvernul Republicii Moldova.

Realizarea înregului program a presupus angrenarea unui complex de acțiuni de planificare, concepție metodologică, culegere a datelor, prelucrare, difuzare a datelor statistice, păstrare a confidențialității. În anul 2007 au fost efectuate 155 cercetări statistice, aplicate 244 chestionare. În baza rezultatelor cercetărilor efectuate s-au elaborat 46 publicații cu diversă periodicitate, 33 note analitice anuale și trimestriale, 102 informații operative. La solicitarea organizațiilor internaționale BNS a transmis 46 lucrări cu date statistice cu o periodicitate diferită. În acest context, Republica Moldova prezintă informația economică în conformitate cu cele mai bune practici internaționale și anume, în baza Standardului Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI. În condiții de maximă operativitate au fost soluționate cca 3700 cereri scrise de informație statistică, la care se adaugă și un număr impunător de cereri telefonice.

În anul de raport s-a acordat prioritate cooperării statistice internaționale, fapt absolut necesar în condițiile respectării politicii statului de încadrare în organisme internaționale. Elaborarea informației statistice conform metodologiilor adaptate la normele internaționale, în primul rând ale ONU și UE, influențează pozitiv asupra imaginii Republicii Moldova peste hotarele ei. În acest sens, pe parcursul întregului an s-a lucrat intens asupra perfecționării sistemului de indicatori statistici, metodologiilor de calcul ale acestora, iar în cadrul asistenței tehnice primite din afară, specialiștii BNS au elaborat, cu sprijinul experților în domeniu, proiecte tematice pentru direcțiile mai actuale de adaptare a sistemului statistic național la condițiile social-economice ale țării.

Aș vrea să subliniez că atîta timp cît statistica reprezintă factorul hotărîtor al luărilor de decizii, utilizatorii datelor statistice o vor considera ca pe un element important în dezvoltarea economică, socială, de mediu. În fundamentarea acestui dezerat, cooperarea între furnizorii datelor statistice, producătorii și utilizatorii informațiilor statistice este absolut necesară, de aceea facilitarea acestei cooperări și îmbunătățirea ei rămîne a fi obiectivul major pentru anul 2008, iar statistica oficială națională își va consolida poziția pe care o merită în societate.

Foreword

This report is an opportunity for me, as General Director, to appreciate in a positive manner the way in which the National Bureau of Statistics has fulfilled its tasks in 2007.

Generally, I would like to mention the tendency of our collaborators regarding the observance of the Fundamental functioning Principles of Official Statistics, adopted by the United Nation Economic Commission for Europe. These principles were reflected in the execution of all planned statistical activities included in the Programme of statistical works for 2007, approved by the Government of the Republic of Moldova.

The accomplishment of the entire programme supposed the implication of a whole complex of planning actions, methodological concept, data collection and processing, transmission of statistical data, preserving the confidentiality. In 2007, there were performed 155 statistical surveys, applied 244 questionnaires. Based on the results of the surveys performed there were elaborated 46 publications with different periodicity, 33 annual and quarterly analytical notes, 102 flash information. Upon the request of the international organizations, the NBS has distributed 46 works with statistical data having different frequency. In this context, the Republic of Moldova presents the economic information according to the best international practices and namely the Special Data Dissemination Standard (SDDS) of the IMF, and in conditions of maximal efficiency there were resolved approx. 3700 written requests of statistical information, plus an important number of telephone requests.

In the reporting year a special attention was paid to international statistical cooperation, a compulsory aspect regarding the observance of the state policy concerning the adherence to international bodies. The elaboration of statistical information according to the methodologies adapted to the international norms, firstly to the UN and EU ones, have a positive impact on the image of the Republic of Moldova beyond its borders. In this context, during the year a great deal of work was performed concerning the improvement of the system of statistical indicators, the methodologies of their calculation. As a part of the technical assistance received from abroad, the specialists from the NBS have elaborated with the help of the experts in the field thematic projects used in the more actual directions of adaptation of the national statistical system to the social economic conditions of the country.

I would like to emphasize the fact that, as long as statistics represents the key element of decision-making, the users of statistical data will consider it as an important element in the economic, social, environmental development. To support this idea, it is absolutely necessary to strengthen the cooperation between the suppliers of statistical data, producers and users of statistical information. That's why, the facilitation of this cooperation and its improvement remains the main goal for 2008, and the national official statistics will consolidate its position in the society.

Vitalie VALCOV,
Director General

Sistemul statisticii oficiale în Republica Moldova

Conform Legii cu privire la statistica oficială (nr. 412-XV), adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 9 decembrie 2004, organele statisticii oficiale sînt: organul central de statistică și subdiviziunile lui teritoriale, compartimentele statistice din cadrul organelor de specialitate ale administrației publice centrale și locale, al Băncii Naționale a Moldovei.

Biroul Național de Statistică reprezintă organul central de statistică, în subordinea Guvernului, care conduce și coordonează întreaga activitate în domeniul statisticii din țară. Activitatea BNS se bazează pe prevederile Legii cu privire la statistica oficială, Regulamentul BNS aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1049 din 06.10.2005, alte acte legislative și normative în vigoare.

BNS elaborează și aprobă de sine stătător sau în comun cu alte autorități administrative centrale metodologiile unificate ale cercetărilor statistice și de calcul utilizate în procesul de producere a informației statistice, în conformitate cu standardele internaționale, în special ale Uniunii Europene, și cu practica avansată a altor țări, precum și ținînd cont de specificul condițiilor social-economice ale țării.

Pentru evitarea dublării în activitate și pentru utilizarea uniformă a definițiilor, clasificărilor și metodologiilor statistice, producerea de către autoritățile administrației publice centrale și locale a informației statistice se efectuează prin coordonare cu organul central de statistică (conform Legii cu privire la statistica oficială). În acest scop, organul central de statistică:

- conlucrează cu alte organe ale statisticii oficiale la elaborarea programului de lucrări statistice;
- acordă altor organe ale statisticii oficiale asistența metodologică necesară.

Alte organe ale statisticii oficiale sînt obligate prin lege să transmită în mod gratuit, la cererea BNS, informația statistică și datele administrative de care dispun, necesare pentru producerea și diseminarea datelor statistice.

O realizare importantă a partenerilor din cadrul sistemului statistic național (Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare) constituie subscrierea Republicii Moldova la Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al Fondului Monetar Internațional, țara noastră devenind cel de-al 63-lea stat-membru aliniat la acest standard (din 184 state-membre ale FMI). Subscrierea la SDDS, plasarea informației relevante pe pagina națională sumară a datelor și Buletinul Informativ al Standardelor de Diseminare a Datelor al FMI facilitează accesul factorilor decizionali, investitorilor potențiali și publicului larg la date statistice complexe și oportune, contribuind la funcționarea pieței financiare, la creșterea încrederii din partea investitorilor, la implementarea unor politici macroeconomice viabile întru dezvoltarea economică și socială durabilă a țării, favorizînd pozitiv imaginea Republicii Moldova peste hotare.

Pe parcursul anului 2007, instituțiile partenere la SDDS au efectuat actualizarea datelor și a metadatelor statistice pe pagina Web națională de prezentare (NSDP), conform graficului de emitere a datelor (ARC), vizînd Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI.

The system of official statistics in the Republic of Moldova

According to the Law on official statistics (No. 412-XV), adopted by the Parliament of the Republic of Moldova on December 9, 2004 the official statistical authorities are: the central statistical body and its territorial subdivisions, the statistical departments within the specialized central and local public administration, of the National Bank of Moldova.

The National Bureau of Statistics represents the central statistical authority under the subordination of the Government, which runs and coordinates the entire activity in the field of statistics in the country. The activity of the NBS is based upon the provisions of the Law on official statistics, the Regulation of the NBS approved through the Government Decision of the Republic of Moldova No.1049 from 06.10.2005, other valid legislative and normative acts.

NBS elaborates and approves independently or in collaboration with other central administrative authorities the common methodologies for conducting statistical surveys and compilation methodologies, used in the process of production of statistical information, according to the international standards, especially those of the European Union and in compliance with the advanced practice of other countries, also taking into account the peculiarities of social economic conditions of the country.

So as to avoid duplication in activity and for the uniform usage of the definitions, statistical classifications and methodologies, the production by the central and local public administration authorities of the statistical information is performed in coordination with the central statistical body (according to the Law on official statistics). In this context, the central statistical authority:

- collaborates with other bodies of official statistics in the elaboration of the programme of statistical works;
- offers the required methodological assistance to other bodies of official statistics.

Other bodies of official statistics are legally obliged to transmit free of charge, upon the request of the NBS, the statistical information and the administrative data that they have, necessary for the production and dissemination of statistical data.

An important accomplishment of the partners in the framework of the national statistical system (the National Bureau of Statistics, the National Bank of Moldova, the Ministry of Finance, the National Commission of Financial Market) constitutes the subscription of the Republic of Moldova to the Special Data Dissemination Standard (SDDS) of the International Monetary Fund, our country becoming the 63-rd member state of this standard (of 184 IMF member states). As a result of the subscription to the SDDS, the presentation of the relevant information on the National Summary Data Page and Dissemination Standard Bulletin Board of the Special Data Dissemination Standard of the IMF, the access of the decision-making factors is facilitated, as well as the access of potential investors and public to complex and timely statistical data, thus contributing to: the functioning of the financial market, increase of investors confidence, implementation of several macroeconomic viable policies for the economic and social development of the country, having a positive impact on the image of the Republic of Moldova abroad.

In the course of 2007, the partner institutions to the SDDS have updated the statistical data and metadata on the National Summary Data Page (NSDP), according to the Advance Release Calendar (ARC), regarding Special Data Dissemination Standard (SDDS) of the IMF.

Structura Biroului Național de Statistică

The structure of the National Bureau of Statistics

DIRECTOR GENERAL GENERAL DIRECTOR

VICEDIRECTOR GENERAL DEPUTY GENERAL DIRECTOR

Direcția statistică pieței muncii și demografiei *Division for labour force and demographic statistics*

- Secția statistică salariilor
Section for salary statistics
- Secția ocupării forței de muncă
Section for employment statistics
- Secția statistică demografică
Section for demography statistics

Direcția statistică socială *Division for social statistics*

- Secția statistică socială
Section for social statistics
- Secția statistică nivelului de trai
Section for living standard statistics

Direcția statistică macroeconomică *Division for macroeconomic statistics*

- Secția conturi naționale și sinteze macroeconomice
Section for national accounts and macroeconomic synthesis
- Secția statistică prețurilor
Section for price statistics
- Serviciul statistică financiară
Service for financial statistics

Direcția generală recensăminte *Main division of Population census*

Secția colaborare internațională și integrare europeană *Section for international collaboration and European integration*

- Serviciul colaborare internațională
Service for international collaboration
- Serviciul integrare europeană
Service for European integration

Secția cercetări prin sondaj *Section for sample surveys*

- Serviciul eșantionare
Service for sampling
- Serviciul organizare a cercetărilor prin sondaj
Service for sample survey organization

Secția resurse umane și secretariat *Section for human resources and secretariat*

- Serviciul cadre
Service for human resources
- Serviciul secretariat
Secretariat service

Serviciul juridic *Legal service*

Direcția financiar-economică și audit intern *Financial-economic and internal audit division*

Secția evidență contabilă *Section for accounting*

Direcția generală tehnologii informaționale *General division of IT*

Biblioteca *Library*

Direcția sinteză, diseminare a informației și relații cu publicul *Division for synthesis and dissemination of statistical information and PR*

- Secția sinteză și publicații statistice
Section for synthesis and statistical publications
- Secția diseminare a informației și relații cu publicul
Section for dissemination of information and public relations
- Serviciul monitorizare și implementare a programelor
Service for monitoring and programs implementation

Direcția infrastructură statistică și rapoarte financiare *Division for statistical infrastructure and financial reports*

- Secția statistică structurală și registrul unităților statistice
Section for structural statistics and the register of statistical units
- Secția rapoarte financiare
Section for financial reports
- Serviciul clasificări statistice
Service for statistical classifications

Direcția statistică industriei, energiei și construcțiilor *Division for industry, energy and constructions statistics*

- Secția statistică industriei și energiei
Section for industry and energy statistics
- Secția statistică construcțiilor și investițiilor
Section for constructions and investments statistics

Direcția statistică comerțului exterior și serviciilor *Division for external trade statistics and services*

- Secția statistică comerțului exterior
Section for external trade statistics
- Secția statistică serviciilor de piață
Section for service statistics

Direcția statistică agriculturii și mediului *Division for agriculture and environment statistics*

- Secția statistică agriculturii
Section for agriculture statistics
- Serviciul statistică silviculturii și mediului
Service for forestry and environment statistics

35 direcții (secții) teritoriale pentru statistică *35 Territorial divisions (sections) of statistics*

Editura de Imprimare „Statistica” *Publishing house “Statistica”*

Centrul de Proiectări Tehnologice „Informstat” *Centre of Technological Design “Informstat”*

În subordinea BNS funcționează:

- 35 direcții (secții) teritoriale de statistică raionale, inclusiv ale mun. Chișinău, mun. Bălți, UTA Găgăuzia. Direcțiile raionale de statistică sînt organizate și funcționează ca unități teritoriale ale BNS în baza Hotărîrii Guvernului RM nr. 1049 din 06.10.2005. Ca instituții publice cu personalitate juridică, acestea îndeplinesc în teritoriu funcțiile, sarcinile și responsabilitățile BNS. Direcțiile raionale pentru statistică, instituții publice finanțate de la bugetul de stat, organizează și întrețin sistemul informațional statistic în profil teritorial, colaborează cu organele administrației publice locale, cu serviciile și organizațiile locale.

- Editura de Imprime „Statistica” și Centrul de Proiectări Tehnologice „Informstat”, întreprinderi de stat, finanțate integral din venituri proprii.

- Colegiul BNS, instituit în baza HG nr. 1049 din 06.10.2005. Colegiul întrunește 9 persoane, din componența acestuia fac parte directorul general (președintele Colegiului), vicedirectorul general și alți angajați ai BNS, precum și reprezentanți ai altor autorități ale administrației publice, instituțiilor științifice, de învățămînt etc. Activitatea Colegiului se bazează pe examinarea problemelor prioritare ce țin de realizarea sarcinilor organelor de stat pentru statistică, de funcționarea sistemului statistic al țării, activitatea organelor teritoriale de statistică, a ministerelor, altor subdiviziuni de stat, privind sistemul rapoartelor statistice și financiare, asigurarea autenticității datelor etc. În funcție de complexitatea și specificul lucrărilor prezentate spre dezbatere și avizare, la ședințele Colegiului pot participa, ca invitați, angajați ai BNS, personalități, specialiști din alte instituții, cadre didactice, care prin competența lor profesională pot contribui la soluționarea problemelor puse în discuție.

Under the subordination of the NBS there are functioning:

- 35 territorial divisions (sections) of statistics, including those of the municipality of Chisinau, Balti, TAU Gagauzia. The territorial statistical divisions are organized and function as territorial units of NBS based on the Governmental Decision No.1049 from 06.10.2005. As public institutions with juridical personality, these fulfill in the territory the functions, tasks and responsibilities of the NBS. Territorial offices for statistics, as public institutions financed from the state budget, organize and sustain the statistical information system on a territorial profile, collaborate with the local public administration authorities and with the local services and organizations.

- Publishing house “Statistica” and the Centre of Technological Design “Informstat”, state enterprises, totally financed from personal incomes.

- The NBS Collegium created based upon the Governmental Decision No.1049 from 06.10.2005. The Collegium comprises 9 persons, including the General Director (the president of the Collegium), the Deputy General Director and other employees of the NBS, as well as representatives of other public administration authorities, scientific, education institutions etc. The activity of the Collegium is based upon the examination of the main problems regarding the accomplishment of the tasks related to the statistical state bodies, the functioning of the statistical system of the country, the activity of the territorial statistical offices, ministries, other state subdivisions, concerning the system of statistical and financial reports, ensuring data accuracy etc. Depending on the complexity and specifics of the works presented for debate and acknowledgement, at the Collegium meetings can participate, as guests, employees of the NBS, personalities, specialists from other institutions, teachers, which through their professional competence can contribute to the solution of the discussed problems.

Locul BNS în societate

Statistica oficială a Republicii Moldova, organizată și coordonată de BNS, are ca atribuție principală organizarea activității complexe de culegere, prelucrare, stocare și difuzare a datelor statistice din domeniile demografic, social, economic, financiar etc., informații absolut necesare fundamentării unei societăți multilaterale dezvoltate. În acest sens, datele statistice reprezintă o bază teoretică de valoare pentru evaluarea politicilor economice și sociale, pentru elaborarea cercetărilor științifice, prognozelor și strategiilor de dezvoltare, precum și a informării publicului larg.

În scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute în Legea cu privire la statistica oficială, BNS este autorizat să solicite și să obțină gratuit date și informații statistice de la toate persoanele fizice și juridice care se află sau desfășoară o activitate pe teritoriul Republicii Moldova. Prin lege, acestea se fac obligate a furniza datele statistice la termenele, periodicitățile și în forma solicitată. Numai în acest mod statistica oficială poate furniza sectorului public și celui privat informații statistice privind situația socială și economică a țării, asigurând, potrivit principiilor de bază pe care le aplică în activitatea sa, dreptul de acces al cetățenilor la informația publică.

În anul 2007 BNS a realizat o cooperare eficientă cu organele de stat și cu societatea civilă. O atenție deosebită s-a acordat relațiilor ce sînt stabilite, pe de o parte, între producătorii și furnizorii informațiilor statistice, iar pe de altă parte, între producătorii și utilizatorii datelor statistice. Astfel, în realizarea activității de culegere, stocare, prelucrare și publicare a datelor statistice BNS respectă cu strictețe **principiul confidențialității**. În acest sens au fost adoptate toate măsurile de protecție a datelor care se referă la persoanele fizice sau juridice, fie că aceste date sînt obținute direct din cercetările (rapoartele) statistice sau indirect, din surse administrative.

Informațiile confidențiale culese de statistica oficială, prin cercetări statistice totale cum ar fi recensămintele sau prin cercetări statistice prin sondaj, sînt utilizate exclusiv în scopuri statistice.

În conformitate cu Programul anual al lucrărilor statistice, aprobat de Guvernul Republicii Moldova, BNS aplică **principiul relevanței**, adică asigură producerea datelor și informațiilor statistice conform domeniilor, termenelor și gradului de detaliere a datelor statistice, în funcție de fenomenele demografice și economice, din sfera socială și mediu. La fel, respectînd raportul **cost-eficiență**, se urmărește limitarea volumului datelor statistice culese la nivelul lucrărilor statistice propuse spre realizare.

În scopul stabilirii relațiilor bune cu utilizatorii informațiilor statistice, BNS respectă **principiul transparenței**. În acest scop au fost adoptate toate măsurile de respectare a drepturilor tuturor persoanelor fizice și juridice interesate de a avea acces la datele statistice produse, conform graficului de difuzare și a volumului informației prezentate în baza programului de activitate al instituției. În scopul facilitării interpretării corecte a datelor și eliminării folosirii eronate a statisticilor, utilizatorilor interesați li s-a asigurat accesul la legislația și metodologia statistică.

The place of the NBS in the society

The official statistics of the Republic of Moldova, organized and coordinated by the NBS, has as the main goal the organization of the complex activity of collection, processing, storage and distribution of statistical data from the demographic, social, economic, financial and other fields, information essential for the formation of a multilateral developed society. In this context, the statistical data represent a theoretical basis of values for the evaluation of economic and social policies, for the elaboration of scientific surveys, prognoses and development strategies, as well as for the information of the wide public.

So as to fulfill the obligations stipulated in the Law on official statistics, the NBS is authorized to ask and obtain free of charge statistical data and information from all natural and legal persons, that are in or perform an activity on the territory of the Republic of Moldova. As provided by the law, they are obliged to provide the statistical data in a timely, periodic and rightful manner. In this case only, the official statistics can provide the public and private sector with statistical information regarding the social and economic situation of the country, in compliance with the basic principles applied in its activity, the right of access of the population to public information.

In 2007, the NBS has collaborated efficiently with the public authorities and civil society. Special attention was paid to the relations that are established between the producers and suppliers of statistical information on one hand, and the producers and users of statistical data, on the other. In this way, by fulfilling the activity of collection, storage, processing and publication of statistical data, the NBS respects strictly the **confidentiality principle**. In this context, there were adopted all the protection measures of data that refer to natural or legal persons, either this data were obtained directly from statistical surveys (reports) or indirectly, from administrative data sources.

The confidential information collected by the official statistics, through exhaustive statistical surveys as population census, or statistical sample surveys is used exclusively in statistical purposes.

According to the Annual programme of statistical works, approved by the Government of the Republic of Moldova, the NBS applies the **relevance principle**, which ensures the production of statistical data and information, by domains, terms and the degree of detail of statistical data, depending on the demographic and economic phenomena, from the social and environmental sphere. Also, respecting the **cost-efficiency** relation, the purpose is to decrease the volume of statistical data collected at the level of statistical works under implementation.

In order to establish user friendly relations, NBS respects the **transparency principle**. To do this, there were adopted all the measures regarding the observance of rights of all natural and legal interested persons to have access to the produced statistical data, according to the dissemination calendar and the volume of information presented based on the institution's activity programme. So as to facilitate the correct data interpretation and to eliminate the misuse of statistics, the interested users were given access to the statistical legislation and methodology.

Realizarea Programului lucrărilor statistice

În cursul anului 2007, activitatea Biroului Național de Statistică s-a axat pe realizarea în termen, de o calitate adecvată, a activităților statistice cuprinse în *Programul lucrărilor statistice în anul 2007*. Programul dat generalizează obligațiile pe care BNS le are în planul producerii datelor statistice necesare utilizatorilor interni și externi, întru asigurarea acestora cu informații calitative cât mai complexe.

Astfel, conform programului, activitatea BNS în anul de raport a cuprins: 155 cercetări statistice, 244 tipuri de chestionare, 46 publicații tipărite (cu periodicitate anuală, trimestrială, lunară), 33 note analitice (cu periodicitate anuală și trimestrială), 102 informații operative. De asemenea, în cursul anului au fost gestionate 3 registre naționale și 5 clasificatoare, iar la solicitarea organizațiilor internaționale BNS a transmis 46 chestionare cu date statistice cu o periodicitate diferită.

Sinteza activităților ramurale

Statistica demografică

Fondul de date în domeniul *statisticii demografice* în anul 2007 a cuprins: numărul populației prezente și stabile pe sexe și vîrstă în profil teritorial, pe medii, speranța de viață la naștere pentru bărbați și femei, rata fertilității, precum și date și analize asupra evoluției natalității, mortalității, nupțialității și divorțialității etc. În baza datelor sus-menționate au fost pregătite note informative analitice și informații operative.

Procesul de racordare a statisticii demografice naționale la standardele internaționale servește ca bază pentru elaborarea documentelor strategice întru redresarea situației demografice, cum ar fi: Cartea Verde a Populației Republicii Moldova și Strategia Securității Demografice în Republica Moldova. Astfel, potrivit Planului de acțiuni în domeniul demografic, aprobat prin HG nr. 741 din 29 iunie 2007, în comun cu instituțiile de resort, au fost revizuiți indicatorii demografici.

În domeniul statisticii demografice a fost elaborat raportul analitic „Evoluția proceselor demografice în Republica Moldova în perioada anilor 1997-2006”, în care s-au evidențiat tendințele și schimbările esențiale în situația demografică a țării din ultimii zece ani.

Seminarul „Statistica de gen”

The fulfillment of the Programme of statistical works

In the course of the year 2007, the activity of the National Bureau of Statistics implied the opportune fulfillment and of an adequate quality, of the statistical activities included in the *Programme of statistical works in 2007*. The respective programme generalizes the obligations of the NBS regarding the production of statistical data, necessary both to the internal and external users to assure them with qualitative information, as complex as possible.

In this way, according to this programme, the activity of the NBS in the reporting year included: 155 statistical surveys, 244 types of questionnaires, 46 published publications (with annual, quarterly, monthly frequency), 33 analytical notes (with annual and quarterly periodicity), 102 flash information. Also, in this year were managed 3 national registers and 5 classifications, and upon the request of the international organizations the NBS has transmitted 46 questionnaires with statistical data with different periodicity.

The synthesis of branch activities

The demographic statistics

The data fund in the field of *demographic statistics* in 2007 included: the number of present and stable population by sex and age in territorial profile, by areas, life expectancy at birth for men and women, the fertility rate, as well as data and analyses on the evolution of natality, mortality, marriages and divorces etc. From the data mentioned above, there were prepared analytical informative notes and flash information.

The process of harmonization of the national demographic statistics to the international standards serves as a basis for the elaboration of strategical documents for the improvement of the demographic situation, as: The Green Book of Population of the Republic of Moldova and the Strategy of Demographic Security in the Republic of Moldova. In this way, according to the Action Plan in the demographic field, approved through the GD No.741 from June 29, 2007, in collaboration with the resort institutions, there was performed a revision of the demographic indicators.

In the field of demographic statistics there was elaborated the analytical report “The evolution of the demographic processes in the Republic of Moldova in the period 1997-2006” that emphasized the main trends and changes in the demographic situation of the country for the last ten years.

Seminar “Gender statistics”

Statistica de gen

Biroul Național de Statistică întreprinde primii pași în acest domeniu și devine deja parte responsabilă pentru implementarea art. 22 al Legii cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, nr. 5-XVI din 09.02.2006, și obiectivelor Planului național „Promovarea egalității genurilor umane în societate pentru perioada 2006-2009”.

Întru consolidarea capacităților de a aborda dimensiunea de gen în activitățile lor, colaboratorii BNS au participat la seminarul „Statistica de gen”, organizat de Ministerul Protecției Sociale și a Familiei în comun cu UNIFEM. Experții și-au propus să prezinte importanța și beneficiile statisticii de gen, elucidarea principalelor avantaje de abordare a statisticii de gen în diferite sectoare, expunerea unor instrumente de integrare a dimensiunii de gen în sistemul statistic existent.

Statistica pieței muncii

În domeniul *statisticii populației economice active, ocupării și șomajului*, activitatea în anul 2007 a fost axată pe armonizarea în continuare la standardele internaționale și normele europene, îmbunătățirea calității datelor obținute și analiza rezultatelor.

Subiectele acoperite de statistica pieței muncii sînt: populația economic activă, ocuparea și șomajul cu multitudinea de indicatori care derivă, cum ar fi, remunerarea și numărul salariaților, rata de activitate, rata de ocupare, rata șomajului, salariile și costul muncii etc.

Principala sursă și instrument de obținere a informației privind oferta de forță de muncă este Ancheta Forței de Muncă (AFM), utilizată pe larg de alte țări ca model pentru dezvoltarea cercetărilor similare naționale, și rapoartele statistice asupra întreprinderilor. Informațiile furnizate de AFM sînt pe deplin în corespundere cu recomandările internaționale în domeniu, adoptate de statele-membre ale Organizației Internaționale a Muncii. Din alte surse, cum ar fi cele administrative, se obțin informații esențiale despre fenomene specifice, așa ca șomajul înregistrat.

În anul 2007 au fost realizate următoarele lucrări:

- analiza indicatorilor noi: situațiile inadecvate de ocupare, subocuparea în raport cu timpul lucrat, volumul subocupării;
- examinarea și analiza posibilităților de diseminare lunară a principalilor indicatori ai pieței muncii;
- dezvoltarea metodologiei cercetării *Migrația forței de muncă*.

Gender statistics

The National Bureau of Statistics takes the first steps in this field and becomes already responsible for the implementation of the art. 22 of the Law on ensuring the equality between women and men No. 5-XVI from 09.02.2006 and the objectives of the National Plan “Promoting of human genders equality in the society in the period 2006-2009”.

In order to consolidate the abilities of interpretation of the gender dimension in their activities, the NBS specialists have participated at the seminar on “Gender statistics”, organized by the Ministry of Social Protection and Family jointly with UNIFEM. The experts presented the importance and benefits of gender statistics, the illumination of the main advantages of interpretation of gender statistics in different sectors, as well as some integration tools of gender statistics in the existent statistical system.

Labour force market statistics

In the field of the *economically active population statistics, employment and unemployment*, the activity in 2007 was based upon the continuous harmonization to the international standards and european norms, improving the quality of data obtained and the analysis of results.

The subjects covered by the labour force statistics are: the economically active population, employment and unemployment, with the multitude of indicators related to this field as: the labour remuneration and number of employees, activity rate, employment and unemployment rate, salaries and labour cost etc.

The main source and tool of obtaining the information regarding the labour force supply is the Labour Force Survey (LFS), broadly used by other countries as a model for the development of similar national surveys, and statistical reports on enterprises. The information provided by the LFS is entirely corresponding with international recommendations in the field, adopted by the member states of the International Labour Organization. Essential information on the specific phenomena as the registered unemployment is obtained from other data sources like administrative ones.

In 2007, there were performed the following works:

- the analysis of new indicators: the inadequate employment situations, the underemployment in relation to hours worked, the underemployment volume;
- the examination and analysis of the possibilities of monthly dissemination of the principal indicators of the labour force market;
- the development of the survey methodology *Labour force migration*.

PUBLICAȚIILE ANULUI 2007 PUBLICATIONS OF 2007

- Populația și procesele demografice în Republica Moldova
The population and demographic processes in the Republic of Moldova
- Piața forței de muncă în Republica Moldova
The labour force market in the Republic of Moldova
- Forța de muncă în Republica Moldova. Ocupare și șomaj
The labour force in the Republic of Moldova. Employment and unemployment
- Principalii indicatori ai pieței forței de muncă
The main indicators of the labour force market
- Ocuparea populației Republicii Moldova în aspect gender
The employment of the population of the Republic of Moldova in gender aspect

NOU! A fost:

- Lansată cercetarea „Organizarea muncii și tipologia programului de lucru” în corespundere cu normele europene.
- Elaborat chestionarul pentru lansarea în anul 2008 a cercetării statistice „Plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști”.
- Efectuat studiul analitic „Ocuparea și șomajul în mediul rural”.

În domeniul statisticii salariilor activitatea a fost axată pe ajustarea indicatorilor din chestionarele statistice lunare, trimestriale și anuale la prevederile Codului Muncii, la necesitățile utilizatorilor. Modificări au fost operate în chestionarele: „*Mobilitatea salariaților și locurile de muncă*”, „*Efectivul de salariați și locurile de muncă*”.

Au fost organizate seminare de instruire pentru anchetatorii și controlorii AFM/CBGC din organele teritoriale de statistică privind organizarea și lansarea modului complementar la AFM 2007, organizarea muncii și tipologia programului de lucru, efectuarea testării chestionarelor „Migrația forței de muncă”, procesarea datelor AFM în baza noului program de procesare a datelor.

În scopul promovării statisticii pieței muncii în societate, a fost organizată o masă rotundă cu utilizatorii datelor statistice la tema „Ancheta forței de muncă, rezultatele 2006”.

În domeniul migrației forței de muncă s-a colaborat intens cu Centrul de cercetări și analize sociologice, politologice și psihologice CIVIS.

În cadrul Proiectului Comisiei Europene Tempus s-a realizat cercetarea asupra întreprinderilor privind cererea de forță de muncă.

Recensământul populației

În cursul anului 2007 au continuat lucrările de prelucrare și diseminare a rezultatelor Recensământului populației din anul 2004. Aferent primelor două volume, au fost publicate volumul 3 *Gospodăria casnică, caracteristici socioeconomice* și volumul 4 *Condițiile de locuit ale populației*.

NOU!

A fost creată biblioteca electronică a totalurilor Recensământului populației din 2004 în profil teritorial, pe localități.

O variantă pe suport de hârtie a fost tipărită pentru a fi transmisă Arhivei de Stat a Republicii Moldova.

Pentru pagina Web a Biroului Național de Statistică a fost elaborat compartimentul *Recensământul 2004*, care include informații importante și foarte detaliate vizînd caracteristicile demografice, naționale, lingvistice, culturale ale populației țării, precum și informații despre structura gospodăriilor casnice, a nucleelor familiale și a condițiilor de locuit ale acestora.

NEW! There were:

- Launched the survey “Labour organization and the typology of the working programme” according to the European norms.
- Elaborated the questionnaire for the launching in the 2008 of the statistical survey “The integration of the young specialists on the labour market”.
- Performed the analytical study “The employment and unemployment in the rural area”.

The activity in the labour cost statistics was based upon the adjustment of indicators from the statistical monthly, quarterly and annual questionnaires according to the provisions of the Labour Code concerning the users’ needs. There were performed modifications in the questionnaires “*The mobility of the employees and working places*”, “*The number of employees and working places*”.

There were organized training seminars for the interviewers and controllers of the LBS/HBS from the territorial statistical bodies regarding the organization and launching of the complementary module to the LFS 2007, the labour force organization and typology of the working programme, the performance of the questionnaire testing “Labour force migration”, processing data from the LFS using the new programme of data processing.

For the promotion of labour market statistics in the society, there was organized a round table with the users of statistical data on the subject “Labour force survey, the 2006 results”.

In the field of labour force migration, there was a tight collaboration with the Centre of sociological, political and psychological surveys and analyses CIVIS.

In the framework of the European Commission Project Tempus there was performed the survey on the enterprises concerning the labour force demand.

Population census

In the course of the year 2007, the works concerning the processing and dissemination of the 2004 Population Census results continued. Additionally to the first two volumes, there was published the 3-rd volume *Households, socio-economic characteristics* and the 4-th volume *The living conditions of the population*.

NEW!

There was created the electronic library of the totals of the Population Census from 2004 in territorial profile by localities.

A variant on paper support was published to be given to the State Archive of the Republic of Moldova.

For the Web page of the National Bureau of Statistics the column *Census 2004* was elaborated that includes important and very detailed information concerning the demographical, national, linguistic and cultural characteristics of the country population, as well as information on households structure, family nucleuses and their living conditions.

PUBLIKAȚIILE ANULUI 2007 PUBLICATIONS OF 2007

- Recensământul populației, 2004, vol. 3
Population Census, 2004, vol. 3
- Recensământul populației, 2004, vol. 4
Population Census, 2004, vol. 4

Prin aceste măsuri au fost finalizate toate lucrările prevăzute în Planul măsurilor de organizare și efectuare a recensământului populației din 2004 și de prelucrare a informației obținute.

Statistica socială

În anul 2007 statistica socială a oferit un spectru larg de informații statistice privind nivelul de trai, educația și știința, sănătatea, cultura și sportul etc. Cea mai voluminoasă informație privind nivelul de trai a fost obținută în baza Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, altor cercetări statistice și surse administrative deținute de organele administrației publice.

În anul 2007 a fost îmbunătățită metodologia de calcul a veniturilor și cheltuielilor. În special a fost revizuită modalitatea de calcul a veniturilor din activitatea individuală agricolă, din remitențe, cheltuielile pentru serviciile comunale etc. A fost revizuită metodologia de calcul a pragului sărăciei și indicatorilor sărăciei în contextul schimbărilor efectuate în eșantionare și instrumentarul CBGC.

În domeniul statisticii educației și științei au fost inițiate activități de îmbunătățire a instrumentarului statistic întru racordarea acestuia la recomandările UE și UNESCO.

Pe parcursul anului 2007 BNS a participat la evaluarea sistemului informațional în sănătate conform instrumentului de evaluare și monitorizare HMN al Organizației Mondiale a Sănătății. Au fost inițiate activitățile de elaborare a unei strategii unice de colectare a datelor și calculării indicatorilor statistici în domeniul statisticii protecției sociale și a criminalității.

NOU !

- În contextul colaborării cu mediul academic al Republicii Moldova a fost elaborat raportul analitic „Măsurarea inegalității și bunăstării populației în baza datelor CBGC”.
- Au fost elaborate calculele și raportul analitic privind securitatea alimentară a populației în baza CBGC.

În anul 2007 a avut loc seminarul de instruire privind statistica educației și căile de armonizare la cerințele UE și UNESCO. În cadrul seminarului s-a discutat rolul Clasificării Internaționale Standard a educației (ISCED-97) în statisticile educaționale, a fost prezentat manualul de colectare a datelor UNESCO, OECD și EUROSTAT, s-a abordat experiența INS România în contextul alinierii cu standardele UE.

În anul de raport BNS, în comun cu IEFS, a participat la elaborarea raportului „Măsurarea Bunăstării și Inegalității Populației” și a indicatorilor privind activitatea științifică, de inovare și transfer tehnologic.

Through these measures, there were finalized all the works included in the Plan of measures for the organization and conduction of the population census in 2004 and those of information processing.

Social statistics

In 2007 social statistics has offered a large spectrum of statistical information on the living standard, education and science, health, culture and sports etc. The main volume of information on the living standards, was obtained through the Household Budget Survey, other statistical surveys and administrative sources detained by the public administration authorities.

In 2007 the calculation methodology of incomes and expenditures was improved. Especially, there was revised the calculation methodology of incomes from the individual agricultural activity, remittances, expenses for communal services etc. Also, there was performed a revision regarding the calculation methodology of the poverty line and poverty indicators, in the context of changes made in the sampling activity and in the HBS tools.

In the field of education and science statistics, there were initiated activities of improving statistical indicators for their harmonization to the EU and UNESCO recommendations.

In the course of 2007, BNS has participated at the assessment of the informational system in health, according to the evaluation and monitoring tool HMN of the World Health Organization. There were initiated activities on the elaboration of a unique data collection strategy and calculation of statistical indicators in the field of social security statistics and criminality.

NEW!

- In the context of the collaboration with the academic circle of the Republic of Moldova the analytical report “Measuring inequality and population welfare based upon the data from the HBS” was elaborated.
- There were elaborated the calculations and analytical report on food security of population based on HBS.

In 2007 the training seminar on education statistics and the ways of harmonization to the requirements of the EU and UNESCO took place. In the framework of the seminar, there was discussed the role of the International Standard Classification of Education (ISCED-97) in educational statistics, there was presented the manual of data collection UNESCO, OECD and EUROSTAT, there was discussed the experience of the NSI of Romania in the context of harmonization to the EU standards.

In the reporting year, the BNS jointly with the IEFS has participated at the elaboration of the report “Measuring Population Welfare and Inequality” and of the indicators concerning the scientific, innovation and technological transfer activity.

PUBLICAȚIILE ANULUI 2007 PUBLICATIONS OF 2007

- Copiii Moldovei
Children of Moldova
- Aspecte privind nivelul de trai al populației în 2006
Aspects of standard of living of the population in 2006

Statistica macroeconomică

În domeniul statisticii macroeconomice, în anul 2007 s-au elaborat conturile naționale anuale, reprezentate prin conturile de bunuri și servicii, producție, exploatare, distribuție primară și secundară a veniturilor, redistribuire a veniturilor în formă naturală, utilizare a venitului disponibil ajustat, capital și cel al „Restului lumii”. Elaborarea conturilor naționale, inclusiv a tabelului resurse-utilizări, a fost realizată în conformitate cu standardele internaționale aplicate la condițiile țării (metodologia sistemului conturilor naționale a Organizației Națiunilor Unite, versiunea 1993 (SCN, ONU-93, cu toate modificările parvenite ulterior).

Lucrările anului 2007 au vizat în principal elaborarea:

- produsului intern pe sectorul întreprinderilor mici și mijlocii (grupate pe activități economice) ce țin de micul business;
- balanței mijloacelor fixe și avutiei naționale în conformitate cu sistemul conturilor naționale;
- produsului intern brut trimestrial (în conformitate cu SCN, ONU-93) pe categorii de resurse (divizat pe activități economice) și pe categorii de utilizări, în prețuri curente și comparabile.

S-au efectuat estimările elementelor economiei neobservate (sectoarele formal, informal și producția gospodăriilor casnice pentru consum propriu), în baza SCN, ONU-93 și a recomandărilor tratate în publicația „Măsurarea Economiei Neobservate”, editată sub egida OCDE în anul 2002.

Aferent s-au întreprins lucrări privind:

- reconcilierea calculelor trimestriale ale produsului intern brut cu cele anuale, cu aplicarea ajustărilor sezoniere;
- analiza indicatorilor macroeconomici;
- pregătirea și expedierea informației pentru SDDS.

Utilizarea SCN în practica națională determină obținerea unor serii de indicatori macroeconomici de maximă importanță, cum ar fi: produsul intern brut, venitul național brut, venitul disponibil brut, excedentul brut de exploatare, venitul mixt brut, consumul final, economia brută, capacitatea /necesarul de finanțare, care servesc drept cele mai complexe instrumente de analiză macroeconomică și generează posibilitatea reală ca societatea să-și măsoare performanțele și să-și ajusteze comportamentele viitoare.

Statistica prețurilor

În sistemul statisticii prețurilor acțiunile au fost orientate spre:

- organizarea înregistrării a peste 25 mii de prețuri-tarife și indici simpli ai prețurilor la 400 de grupe de mărfuri-servicii reprezentative (culese din eșantionul reprezentativ de 850 unități de toate tipurile de comerț și prestări servicii din 8 orașe – centre reprezentative);
- calcularea lunară a prețurilor medii pe țară la toate mărfurile-serviciile reprezentative (sau 801730 de cotații ale prețurilor-tarifelor), a indicilor prețurilor de consum (IPC) și aprecierea nivelului de inflație;

În conformitate cu hotărârea Comisiei pentru Statistică ONU și planul organizatoric coordonat cu Comitetul Interstatel pentru Statistică a țărilor CSI, pe parcursul anului 2007 au fost calculate, analizate și trimise comitetului coordonator al lucrărilor pentru comparabilitatea globală 21351 de prețuri medii la mărfuri, servicii, mașini și utilaje reprezentative pe republică. A fost efectuată dezagregarea PIB pentru anii 2004 și 2005 pe grupe cheltuieli.

NOU! A fost elaborat noul sistem de programe pentru introducerea, transmiterea și prelucrarea informației primare a prețurilor din eșantionul de cercetare pentru calcularea IPC (nivelul inflației).

Macroeconomic statistics

In the field of macroeconomic statistics in 2007 there were elaborated the annual national accounts, represented by the accounts of goods and services, production, exploitation, primary and secondary distribution of incomes, redistribution of incomes in kind, utilization of the adjusted disposable income, capital and that of the “Rest of the world”. It is necessary to mention the elaboration of the national accounts, including the Supply-Use table, in accordance with the international standards applied to the conditions of the country (the methodology of the System of National Accounts of the United Nations Organization, version 1993) (SNA, 1993, with all the modifications).

The works of the 2007 year included mainly the elaboration of:

- Domestic Product by small and medium enterprises sector (grouped by economic activities) related to the small business;
- Balance of fixed assets and national wealth according to the system of national accounts;
- Quarterly Gross Domestic Product (according to the SNA, 1993) by categories of resources (divided by economic activities) and by uses categories, in current and comparable prices.

There were carried out estimations of elements of the Non-Observed Economy (including the formal, informal sectors and the production of households for own consumption), based upon SNA 1993 and of the recommendations operated in the publication “Measuring the Non-Observed Economy”, published under the patronage of OECD in 2002.

Additionally, there were initiated works concerning:

- the reconciliation of the quarterly calculations of the Gross Domestic Product under the annual ones, with the application of seasonal adjustments;
- the analysis of macroeconomic indicators;
- the preparation and distribution of information for the SDDS.

The utilization of the SNA in the national practice determines the obtaining of some series of macroeconomic indicators of highly importance, like the Gross Domestic Product, the Gross National Income, the Gross Disposable Income, the Gross Exploitation Surplus, the Gross Mixed Income, the Final Consumption, the Gross Economy, the capacity/need for financing, that are considered to be the most complex instruments of macroeconomic analysis and generate the real possibility for the society to measure its accomplishments and to make adjustments in future behavior.

Price statistics

In the price statistics system the actions were oriented on:

- the registration of over 25 thousand of prices-tariffs and elementary price indices for 400 groups of representative goods-services (collected from the representative sample of 850 units of all kinds of traders and service providers from 8 representative centers-towns);
- the monthly calculation of average prices on country level for all representative goods-services (or 801730 quotations of prices-tariffs), of consumer price index (CPI) and the evaluation of the inflation level.

According to the UN Statistical Commission Decision and the organisational plan coordinated with the Interstate Committee of Statistics of the CIS countries, in the course of the 2007 year 21351 average prices on goods, services, machines and representative equipment for the Republic of Moldova were calculated, analyzed and sent to the Coordinating Committee of global comparability works. There was carried out the disaggregating of the GDP for 2004 and 2005 by groups of expenditures.

NEW! There was elaborated the new system of programs for entry, transmission and processing of the primary information on prices from the survey sample for the CPI calculation (inflation level).

Această activitate a fost posibilă cu suportul tehnic al Oficiului pentru statistică al Norvegiei, iar noile programe de prelucrare a IPC urmează a fi implementate din ianuarie 2008. În martie 2007 a fost organizat seminarul instructiv privind colectarea și transmiterea datelor cercetării lunare a prețurilor prin intermediul softului nou cu specialiștii din direcțiile teritoriale pentru statistică, cuprinse în eșantionul de cercetare a prețurilor de consum.

This activity was possible due to the technical support of Statistics Norway, and the new software for CPI data processing are to be implemented from January 2008. In March 2007 there was organized the instructional seminar on the collection and transmission of monthly price data using the new software, with specialists of territorial statistical divisions included in the survey sample of consumer prices.

PUBLICAȚIILE ANULUI 2007 PUBLICATIONS OF 2007

- Buletinul Statistic de Prețuri
Prices Statistical Bulletin
- Prețurile în Republica Moldova 2001- 2006
Prices in the Republic of Moldova 2001- 2006

Statistica industriei și energiei

În anul 2007 în domeniul statisticii industriei și energiei au continuat lucrările de implementare a metodologiei de calcul a IPPI (indicele prețului producției industriale) armonizate la standardele europene și cele internaționale. La modul general aceste lucrări au constat în:

- prelucrarea anchetelor cercetării-pilot PREȚSORTIM;
- elaborarea și aprobarea Sarcinii tehnice pentru calculul IPPI;
- însoțirea și monitorizarea elaborării complexului de programe pentru prelucrarea datelor și calculul IPPI, completării bazei de date pentru calculul IPPI.

Au fost elaborate două ediții ale publicației pe CD „Balanța energetică” 2006 și 2007.

În aspectul instruirii specialiștilor din teritoriu, a fost organizat seminarul instructiv privind aplicarea programelor-soft de introducere și transmitere a datelor pentru calculul IPP.

Industry and energy statistics

In 2007, in the field of industry and energy statistics, there continued the works on the implementation of the calculation methodology of the IPPI (the industrial production price index), harmonized to the European and international standards. Generally, these works included:

- questionnaires processing of the pilot-survey PRICEASSORTM;
- elaboration and approval of the technical description for IPPI calculation;
- monitoring the elaboration of the complex of programs for data processing and IPPI calculation, completing the data base for the calculation of the IPPI.

There were elaborated two editions of the publication on CD “Energy balance” 2006 and 2007.

Regarding the training of specialists from the territory, there was organized the instructional seminar on the application of the softwares used for introducing and distribution of data for the calculation of the IPPI.

PUBLICAȚIILE ANULUI 2007 PUBLICATIONS OF 2007

- Balanța energetică a Republicii Moldova
Energy balance of the Republic of Moldova

Statistica investițiilor în capital fix și construcții

Statistica investițiilor și construcțiilor relevă date privind investițiile, construcțiile, prețurile în construcții și fondul locativ etc.

NOU! Întru alinierea la standardele internaționale, a fost elaborată și implementată în practică ancheta statistică „Cu privire la investiții”, însoțită de precizări metodologice pentru completarea ei.

În baza cercetării statistice a fost obținută informația despre investițiile în active nefinanciare, cercetarea fiind elaborată în conformitate cu metodologia și standardele UE.

Au fost efectuate lucrări asupra perfecționării sistemului de indicatori și metodologiei de calcul privind statistica fondului locativ.

Pentru asigurarea plenitudinii cuprinderii unităților de observare statistică și obținerii datelor calitative vizînd statistica investițiilor și construcțiilor, s-a conlucrat cu Inspecția de Stat în Construcții în vederea prezentării informației pe obiectele care se află în proces de construcție.

Statistica comerțului exterior de bunuri și servicii

NOU! Începînd cu anul 2007 au fost implementate „Normele metodologice privind statisticile comerțului exterior de mărfuri”, aliniate la standardele ONU.

În acest context, în comun cu Serviciul Vamal, s-a lucrat intens asupra îmbunătățirii calității datelor obținute din declarațiile vamale, precum și a respectării normelor de confidențialitate a datelor statistice.

În scopul asigurării cu informație statistică a instituțiilor de stat, altor instituții, au fost elaborate 12 note informative privind activitatea de comerț exterior a Republicii Moldova în perioadă respectivă, 1708 tabele de mare amploare informațională (format EXCEL) privind exporturile, importurile, balanța comercială pe ansamblu, țări, grupe de țări, exportul, importul pe grupe de mărfuri și grupe de țări, exportul și importul de mărfuri divizat pe grupe de țări și țări, comerțul exterior cu fiecare țară în parte, atît pentru perioada de raport, cît și pe perioadele corespunzătoare din anii precedenți.

Trimestrial, EUROSTAT-ului au fost prezentate datele statistice privind comerțul exterior al Republicii Moldova în trimestrele I, II, III și IV, lunar către Comitetul de Statistică al CSI au fost expediate date statistice privind comerțul exterior al Republicii Moldova pe principalele grupe de mărfuri, mărfuri, grupe de țări și țări-partenere.

A fost perfecționat programul de prelucrare a informației statistice privind exportul și importul de servicii, informația fiind prezentată utilizatorilor trimestrial în format EXCEL.

Statistics on investments in fixed capital and constructions

The investments and constructions statistics reveals data on investments, constructions, prices in constructions and dwelling fund etc.

NEW! There was elaborated and implemented the statistical questionnaire “On investments”, accompanied by methodological instructions on how to fill it in.

The information on investments in non-financial assets was obtained based upon the statistical survey, being elaborated in accordance with the EU methodology and standards.

There were performed works on the improvement of the system of indicators and calculation methodology of the dwelling fund statistics.

In order to ensure the coverage capacity of the statistical observation units and the ability to obtain qualitative data on the investments and constructions statistics, it is necessary to mention the strong collaboration with the State Inspection in Constructions. The goal of this cooperation was to present the information on the objects, which are currently in the process of construction.

Statistics of external trade of goods and services

NEW! Starting with 2007, there were implemented “The methodological norms regarding the statistics of external trade of goods”, according to the UN standards.

In this context, there was a tight collaboration with the Customs Service on the improvement of data quality, obtained from customs declarations, as well as respecting the norms of statistical data confidentiality.

So as to ensure the state institutions with statistical information, there were elaborated 12 informative notes on the external trade activity of the Republic of Moldova in the respective period; 1708 tables of a large volume of information (EXCEL format) on the exports, imports, the overall trade balance, countries, groups of countries, the export, the import by groups of goods and groups of countries, the export and import of goods broken down by groups of countries and countries, the external trade with every country separately, both for the reporting period and for the corresponding period of the previous years.

On a quarterly basis, there were presented to EUROSTAT the statistical data on the external trade of the Republic of Moldova in quarters I, II, III and IV; and monthly, to the Statistical Committee of the CIS there were sent statistical data on the external trade of the Republic of Moldova by main groups of goods, goods, groups of countries and partner-countries.

The program of processing of the statistical information on the export and import of services was updated, the information being presented to users on a quarterly basis in EXCEL format.

PUBLIKAȚIILE ANULUI 2007 PUBLICATIONS OF 2007

- Anuarul statistic „Comerțul exterior al Republicii Moldova în anul 2006”

The Statistical Yearbook „External trade of the Republic of Moldova in 2006”

Băncii Naționale au fost expediate trimestrial tabele centralizatoare privind comerțul exterior de servicii, care conțin datele privind exportul și importul de servicii pe ansamblu, pe țări-parteneri, tipuri de servicii. Valoarea acestor servicii este prezentată atât în monedă națională, cât și în dolari SUA. Informația centralizatoare privind comerțul exterior de servicii servește drept bază pentru întocmirea Balanței de Plăți și elaborarea Conturilor Naționale ale Republicii Moldova.

Statistica comerțului interior de bunuri și servicii

Cercetările statistice în comerțul cu amănuntul și serviciile de piață prestate populației sînt instrumentul principal pentru determinarea valorilor absolute, a indicilor de volum și indicilor valorici ai vânzărilor de mărfuri cu amănuntul și serviciilor de piață prestate populației, precum și a valorilor absolute ale vânzărilor de mărfuri cu ridicata.

În baza datelor obținute din CBGC, trimestrial au fost efectuate calcule estimative pentru evaluarea volumelor de vânzări cu amănuntul și servicii cu plată prestate populației în sectorul neorganizat al țării.

Lunar, în adresa Comitetului de Statistică al CSI au fost prezentate date statistice privind comerțul cu amănuntul și serviciile cu plată prestate populației.

Statistica transporturilor și comunicațiilor

Activitățile principale au fost orientate spre realizarea cercetărilor statistice privind statistica transporturilor și comunicațiilor și obținerea informațiilor privind căile și mijloacele de transport, transporturile de mărfuri și de pasageri pentru fiecare mod de transport (rutier, feroviar, aerian și fluvial) etc.; mijloacele de poștă, telecomunicații și radiocomunicații, activitatea de poștă și telefonie etc.; înzestrarea persoanelor juridice cu computere și tehnologii informaționale, prestări servicii de informatică, cheltuieli pentru informatizare etc.

În scopul micșorării sarcinii informaționale asupra agenților economici, a fost elaborat și implementat noul formular statistic simplificat privind transportul auto al persoanelor juridice.

În cercetările statistice pe transportul auto, cu periodicitate lunară și trimestrială, a fost extinsă sfera de cuprindere și asupra întreprinderilor cu alte genuri principale de activitate, care efectuează transporturi auto de mărfuri contra plată.

Lunar a fost elaborată informația statistică privind situația în transportul rutier, iar în adresa Comitetului de Statistică al CSI au fost prezentate date statistice privind transporturile de mărfuri și de pasageri.

În martie 2007 a fost organizat și desfășurat seminarul instructiv privind colectarea, prelucrarea și prezentarea raportului statistic „Situația privind informatizarea și înzestrarea cu tehnică de calcul în anul 2006” pentru specialiștii organelor teritoriale de statistică.

Statistica turismului

În scopul cunoașterii potențialului de turism și punerii în valoare a acestuia, pe parcursul anului s-au obținut indicatori statistici privind capacitatea și frecventarea de către turiști a structurilor de cazare turistică colective, precum și activitatea turistică a titularilor de licențe de turism etc.

Întru asigurarea autorităților publice centrale și a altor utilizatori cu informație statistică privind activitatea de turism, au fost elaborate și difuzate 7 informații operative.

Also on a quarterly basis, to the National Bank there were sent centralized tables on the external trade in services, that contain data on the overall export and import of services, by member countries, types of services. The value of these services is presented both in national currency and in US dollars. The centralized information concerning the external trade of services is a basis for the elaboration of the Balance of Payments and of the National Accounts of the Republic of Moldova.

Statistics of domestic trade of goods and services

The statistical surveys in retail trade and services provided to the population are the main tools for determining the absolute values, the volume and value indicators of retail sales and services provided to the population as well as the absolute values of wholesale trade.

Based upon the data obtained from the quarterly HBS, there were performed estimative calculations for the evaluation of the retail sales volumes and paid services provided to the population in the non-organized sector of the country.

Monthly, to the Statistical Committee of the CIS there were presented statistical data on the retail trade and paid services provided to the population.

Transport and communication statistics

The main activities were oriented towards the conduction of statistical surveys on transport and communication statistics and obtaining information on ways and means of transportation, freight and passenger transportation for each transport mean (road, railway, air, river) etc.; postal means, tele- and radiocommunications, postal activity and telephony etc.; equipping of legal persons with computers and Information Technologies, provided informatics services, expenditures for informatisation etc.

So as to minimize the informational burden on the economic agents, there was elaborated and implemented the new simplified statistical form on road transportation of legal persons.

In statistical surveys on road transportation, with monthly and quarterly frequency, the coverage was also extended on enterprises with other main kind of activities, which perform chargeable freight road transportation.

On a monthly basis, there was elaborated the statistical information on the situation in road transportation, and to the Statistical Committee of the CIS there were presented statistical data on freight and passenger transportation.

In March 2007 there has been organized and took place the training seminar on the collection, processing and presentation of the statistical report “Situation on informatisation and equipping with computing technique in 2006” for the specialists of the territorial statistical organs.

Tourism statistics

In order to have a good understanding of the potential tourism and to emphasize it, during the year there were obtained statistical indicators regarding the capacity and reception of the tourist collective accommodation structures, as well as the tourist activity of economic units holders of license on tourism etc.

In order to ensure central public authorities and other users with statistical information on tourism activity, 7 flash information releases were developed and disseminated.

Statistica agriculturii, silviculturii și mediului

În anul de raport au continuat lucrările ce țin de organizarea primului recensământ general agricol (RGA). În scopul demarării lucrărilor nominalizate de către BNS, a fost elaborată și aprobată de către Guvern Hotărîrea nr. 309 din 17 martie 2007 „Cu privire la efectuarea recensământului general agricol”. Conform acestei hotărîri, a fost instituită Comisia republicană pentru recensământul general agricol, care va conduce și va coordona activitățile de pregătire și efectuare a evenimentului respectiv.

NOU! Pentru asigurarea exercitării la nivel înalt a lucrărilor ce țin de efectuarea primului RGA, pe lângă BNS a fost creată Direcția recensăminte.

În conformitate cu Planul de acțiuni pentru realizarea RGA, aprobat prin HG nr. 992 din 3 septembrie 2007, care prevede efectuarea recensământului de probă în anul 2008, iar recensământului propriu-zis în anul 2009, au fost lansate lucrările asupra elaborării principiilor organizatorico-metodologice de efectuare a recensământului, programului și instrumentarului necesar, fiind utilizate recomandările FAO ONU și ale altor țări care au desfășurat asemenea recensăminte, cum ar fi: România, Rusia, Kirgîzstan, Georgia etc.

Lucrările statistice din domeniu au mai vizat efectuarea calculului macroeconomice pe agricultură: a producției agricole globale (în prețurile curente și comparabile), contului de producție pe agricultură, silvicultură, economia vînatului și pescuitul pentru calcularea PIB (producția, consumul intermediar și valoarea adăugată).

A fost realizat complexul cercetărilor statistice selective ale producătorilor agricoli mici (gospodăriilor populației și celor țărănești (de fermier).

A fost efectuată cercetarea selectivă vizînd prețurile la mărfurile și serviciile procurate de întreprinderile agricole în anul 2006, în întreprinderile agricole și organizațiile-furnizori de mărfuri și servicii pentru agricultură etc.

Au continuat lucrările asupra elaborării calculului experimentale ale conturilor economice pe agricultură și balanțelor resurselor și utilizării lor pe produse agricole principale conform metodologiei UE.

În conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 1446 din 19 decembrie 2006 „Cu privire la punerea în aplicare a noilor registre de evidență a gospodăriilor populației”, a fost efectuat un complex de lucrări legate de punerea în aplicare în primăriile satelor (comunelor), orașelor a noilor registre începînd cu 1 ianuarie 2007 pe o perioadă de 5 ani. BNS, în comun cu ministerele de resort, a elaborat și aprobat prin ordinul nr. 07 din 19 ianuarie 2007 „Instrucțiunea privind ținerea la zi a registrelor de evidență a gospodăriilor populației în autoritățile administrației publice locale”. Întru asigurarea executării calitative și în termenele stabilite a acestei lucrări, BNS a organizat un seminar republican privind aplicarea noilor registre de evidență a gospodăriilor populației. Ulterior organele teritoriale de statistică, în comun cu autoritățile administrației publice locale, au organizat o serie de seminare și au acordat consultațiile de rigoare.

Agriculture, forestry and environment statistics

The works related to the organization of the first general agricultural census (GAC) continued in the reporting period. In order to commence the above mentioned works NBS has developed and the Government has approved Decision No. 309 from March 17, 2007 “On conduction of general agricultural census”, according to which the Republican Commission for GAC was established with the purpose of leading and coordinating preparation and conduction activities.

NEW! For the assurance of GAC high level performance, the Census Division was created by NBS.

In accordance with draft Plan of Actions for the realization of the GAC approved by Governmental Decision No. 992 from September 3, 2007 that foresees the conduction of the pilot census in 2008 and the census itself in 2009, the works on elaboration of methodological organizational principles, required software and tools were launched, taking into account recommendations of FAO and other countries that have an experience of conducting such censuses, like Romania, Russia, Kyrgyzstan, Georgia etc.

Statistical works included also the calculation of macroeconomic indicators on agriculture: global agricultural production (in current and comparable prices), production accounts in agriculture, forestry, hunting and fishing for GDP compilation (production, intermediary consumption, added value).

The system of statistical sample surveys of small agricultural producers (households and farms) was conducted.

The sample survey on prices of goods and services purchased by agricultural enterprises in 2006 was carried out on agricultural enterprises and suppliers of products and services for agriculture etc.

The elaboration of experimental calculations of economic accounts on agriculture and the Supply-Use Balance by main agricultural products according to EU methodology continued.

A complex of works related to the application of new registers in local administrations of villages, communes, cities from the 1st of January 2007 during a 5 years period were performed in accordance to Governmental Decision No. 1446 from December 19, 2006 „On application of new household registers”. NBS jointly with competence ministries developed and approved through ordinance No. 07 from January 19, 2007 „The instruction of keeping daily households registers at local public administrations”. In order to ensure qualitative and in due time fulfillment of the respective activity NBS organized a republican seminar regarding the application of new household registers. Further, a series of seminars were organized jointly by local statistical offices and local administration and appropriate consultancy was given.

PUBLICAȚIILE ANULUI 2007 PUBLICATIONS OF 2007

- Activitatea agricolă a gospodăriilor personale auxiliare ale cetățenilor și a gospodăriilor țărănești (de fermier) în Republica Moldova

Agricultural activity of households and farms in the Republic of Moldova

Cercetări prin sondaj

Principalele acțiuni efectuate în domeniul cercetărilor prin sondaj în anul de raport au constat în introducerea schemei de rotație pentru CBGC și AFM, actualizarea bazei de sondaj, efectuarea lucrărilor de extragere a eșantioanelor în cadrul studiilor selective.

NOU! A fost introdusă o nouă schemă de rotație pentru CBGC și AFM a unităților primare de eșantionare (UPE-uri) din cadrul Eșantionului Master în Domeniul Social.

Aceasta a presupus înlocuirea a 20 de unități primare de eșantionare, iar scopul acestei acțiuni a constat în lărgirea acoperirii geografice a populației care va fi anchetată în cadrul cercetărilor AFM, CBGC și modulele aferente. Fiecare localitate are șanse proporționale cu mărimea ei de a nimeri în eșantion.

Procesul de introducere a schemei de rotație a cuprins un plan complex de formare a noilor operatori de interviu. În acest context, pe parcursul lunilor noiembrie-decembrie 2007, în cadrul BNS au fost organizate seminare de instruire a noilor operatori de interviu în domeniul AFM și CBGC, precum și în domeniul abilităților de comunicare.

Pentru prima dată s-a desfășurat concursul „Cei mai buni operatori de interviu și controlori ai anului”.

Concursul „Cei mai buni operatori de interviu și controlori ai anului”

Infrastructura statistică și prelucrarea rapoartelor financiare

Pe parcursul anului 2007 BNS a realizat și implementat un sistem de registre, clasificări și nomenclatoare naționale, care asigură comparabilitatea și coerența datelor statistice despre Republica Moldova în plan internațional. Acestea sînt:

- Registrul Național Interadministrativ al Republicii Moldova (RENIM),
- Registrul Național de Unități Statistice (RENUS),
- Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier),
- Clasificatorul Formelor de Proprietate (CFP),
- Clasificatorul Unităților Administrativ-Teritoriale al Republicii Moldova (CUATM),
- Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM),
- Clasificatorul Statistic al Produselor (Bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova,
- Clasificatorul Formelor Organizatorico-Juridice ale Agenților Economici din Republica Moldova (CFOJ).

În anul de raport s-a întreprins un volum mare de lucru în sensul:

- coordonării lucrărilor ce țin de elaborarea și administrarea registrelor statistice;
- dezvoltării Sistemului Unic de Clasificări Statistice Naționale (elaborarea clasificatoarelor statistice naționale armonizate cu cele internaționale; implementarea și administrarea sistemului național de clasificări statistice);

Sampling

Main sampling activities performed in the reporting period were the introduction of rotation scheme for HBS and LFS, updating of sampling base and sample drawing for sample surveys.

NEW! A new rotation scheme of primary sampling units (PSU) from the Master Sample designed for social surveys was introduced for HBS and LFS.

This implied the substitution of 20 primary sampling units with the purpose of enlarging the geographical coverage of the population to be interviewed within the LFS, HBS and related modules. Each locality has proportional chances with its size to be included in the sample.

Training on LFS and HBS

The introduction process of the rotation scheme contained a complex plan for formation of new operator-interviewers. In this context, BNS has organized training seminars on LFS and HBS, as well as on communication for new interviewers during the period of November-December 2007.

The contest „The best interviewers and controllers of the year” was for the first time organized.

Statistical infrastructure and processing of bookkeeping reports

During year 2007 BNS has build up and implemented a new system of national registries, classifications and nomenclatures that assure comparability and coherency of statistical data of the Republic of Moldova internationally. These are:

- National Interadministrative Register of the Republic of Moldova (RENIM),
- National Register of Statistical Units (RENUS),
- Register of Farms (RF),
- Types of Ownership Classification (COT),
- Classification of Administrative-Territorial Units of the Republic of Moldova (CATUM),
- Classification of Economic Activities of Moldova (CAEM),
- Classification of Products (Goods and Services) of the Republic of Moldova,
- Classification of Legal Forms of Economic Agents of the Republic of Moldova (CLF).

In the reporting year a significant amount of work was done in the sense of:

- coordination of works related to the statistical registers elaboration and administration;
- development of Common System of National Statistical Classifications (elaboration of national statistical classifications harmonized with international ones, implementation and administration of national system of statistical classifications);

- organizarea lucrărilor ce țin de colectarea, prelucrarea și generalizarea: rapoartelor financiare (contabile) pe total agenți economici și pe sectorul micului business; anchetei anuale structurale; rapoartelor statistice privind consumurile și cheltuielile întreprinderii și investițiile străine alocate de întreprinderile cu capital străin în economia Moldovei.

Registrul statistic al întreprinderilor reprezintă baza de date ce conține lista tuturor agenților economici și sociali înregistrați în Republica Moldova. În anul 2007, pe lângă activitatea de actualizare curentă a registrului, s-au desfășurat următoarele activități:

- a fost formată baza de date a unităților locale, utilizând sursele de date statistice și administrative (Registrul Fiscal);
- au fost finalizate lucrările de elaborare a sistemului automatizat de preluare a datelor administrative din Registrul de stat al unităților de drept.

NOU! Au fost lansate activitățile ce țin de elaborarea listei unice a întreprinderilor active pentru cercetările statistice în anul 2008 prin contrapunerea surselor administrative și statistice privind unitățile legale.

În decursul anului, trimestrial, a fost elaborată nota informativă „Activitatea întreprinderilor mici și mijlocii”.

- organization of collection, processing and generalization of financial (bookkeeping) reports on all economic agents and small business sector; annual structural survey; statistical surveys on enterprise consumption and expenditures and foreign investments allocated by foreign capital enterprises in Moldova's economy.

Statistical register of enterprises represents a database containing the list of overall economic and social agents registered in Republic of Moldova. In 2007, besides register updating, the following activities were performed:

- database of local units was created using statistical and administrative data sources (Tax Register);
- the elaboration of the automated system for taking over administrative data from the State Register of Legal Units was finalized.

NEW! The activities related to the elaboration of a common list of active enterprises were launched for statistical surveys of year 2008 by overlapping administrative and statistical data sources regarding legal units.

Quarterly, during the year, the information note „Activity of small and medium enterprises” was elaborated.

PUBLIICAȚIILE ANULUI 2007 PUBLICATIONS OF 2007

- Rezultatele anchetei structurale în întreprinderi
Results of structural survey in enterprises
- Rezultatele anchetei structurale în întreprinderile mici și mijlocii
Results of structural survey in small and medium enterprises

Produse și servicii

Sistemul editorial al BNS

Planul editorial al BNS în anul 2007 a constat în editarea de publicații statistice de interes larg pentru utilizatorii de informații statistice, adaptat la cerințele acestora și având la bază dezvoltarea socioeconomică a țării. În acest sens, BNS a manifestat un interes deosebit în îmbunătățirea conținutului, structurii și formei grafice de prezentare cât mai atractivă a tuturor publicațiilor statistice.

NOU! Publicația statistică *Moldova în cifre*, ediția anului 2007, a fost lansată și în limbile engleză și franceză.

În cadrul extinderii volumului informației pe pagina Web a BNS, publicația trimestrială „Buletinul statistic” este plasată în întregime pe site-ul oficial www.statistica.md. De asemenea, majoritatea publicațiilor tipărite sînt diseminate în regim gratuit prin intermediul paginii web și a bibliotecii.

Sistemul editorial al publicațiilor elaborate a cuprins în anul 2007 46 publicații tipărite, din care 19 – cu periodicitate anuală, 3 – cu periodicitate trimestrială, o publicație lunară, 3 titluri de publicații pe suport CD, 33 note analitice (cu diversă periodicitate), 102 informații operative (comunicate de presă). Aproape toate publicațiile conțin și varianta engleză sau rusă.

În anul de raport au fost elaborate și difuzate organelor administrației publice centrale 572 buletine statistice cu date generalizate, din care 241 anuale, 188 trimestriale, 143 lunare.

De către organele teritoriale de statistică au fost colectate, prelucrate și prezentate la DGTI 838,8 mii rapoarte statistice, colectate de la cca 48,5 mii respondenți.

Totodată, organele teritoriale pentru statistică pe parcursul anului 2007 au elaborat și difuzat autorităților administrației publice locale 158 comunicate informative, 172 note analitice, 303 informații operative despre situația social-economică a raionului (municipiului).

Products and services

NBS editorial system

NBS editorial system in 2007 consisted of editing statistical publications of wide interest for statistical data users adapted to their requirements and based on social economic development of the country. In this respect, NBS has shown a distinct interest in the improvement of content, structure and a more attractive lay-out of overall statistical publications.

NEW! Statistical publication *Moldova in figures*, 2007 edition was launched also in English and French languages.

For the extension of the volume of information on the NBS Web page, the quarterly publication „Statistical Bulletin” is entirely placed on the official site www.statistica.md. Furthermore, most of paper publications are disseminated free of charge via the Web page and library.

The editorial system of the publications in 2007 covered 46 printed publications, of which 19 with annual periodicity, 3 with quarterly frequency, one monthly publication, 2 titles of publications on CD, 33 analytical notes (with different frequency), 102 flash information (press releases). Almost all publications have English and Russian versions.

In the reporting year there were developed and disseminated to central public authorities 572 statistical bulletins containing generalized data, from which 241 were on yearly basis, 188 – quarterly and 143 on monthly basis.

Territorial statistical offices collected, processed and presented to the General Division of IT 838,8 thousand statistical reports collected from about 48,5 thousand respondents.

At the same time, during 2007 territorial statistical offices developed and disseminated to local public administration 158 information releases, 172 analytical notes and 303 flash information regarding the social economic situation of the county (municipality).

Cele mai solicitate publicații ale anului 2007:

The most requested publications of 2007:

- Anuarul Statistic al Republicii Moldova, atât carte, cât și pe CD-ROM,
Statistical Yearbook of the Republic of Moldova, both a book and on CD-ROM,
- Recensămîntul populației, 2004
Population census, 2004
- Situația social-economică a Republicii Moldova,
Social economic situation of the Republic of Moldova,
- Moldova în cifre,
Moldova in figures,
- Buletinul statistic trimestrial.
Quarterly statistical bulletin,
- Forța de muncă. Ocupare și șomaj,
Labour force. Employment and unemployment,
- Educația în Republica Moldova,
Education in the Republic of Moldova,
- Piața forței de muncă,
Labour force market,
- Aspecte privind nivelul de trai
Aspects of living standard

În afară de publicațiile statistice pe domenii de activitate, au fost editate o serie de publicații generale cu serii de date extinse, cum sînt: Anuarul statistic al Republicii Moldova, Moldova în cifre, Situația social-economică a R. Moldova, Buletinul statistic trimestrial etc. Pentru a facilita utilizarea datelor statistice și a le prezenta într-o formă mai accesibilă, Anuarul statistic al R. Moldova a fost prezentat și pe CD, tot anuarului îi aparține nivelul cel mai ridicat al tirajelor. Direcția generală pentru statistică a municipiului Chișinău a elaborat și editat anuarul statistic *Chișinău în cifre* – ediția anului 2007.

În anul 2007 au fost vîndute circa 1700 publicații ale BNS, cu cca 300 de exemplare mai mult ca anul trecut.

Diseminarea datelor statistice

Diseminarea informațiilor statistice în anul 2007 a reușit prin organizarea accesului liber și operativ la informațiile statistice din toate domeniile de activitate statistică, cu respectarea principiilor transparenței și confidențialității datelor individuale, în condiții de egalitate pentru toți utilizatorii și în conformitate cu Legea cu privire la statistică în vigoare.

Deși fiind foarte diversă, întreaga activitate de diseminare a constat în punerea la dispoziția utilizatorilor a publicațiilor și informațiilor statistice din toate domeniile de activitate, cu periodicitate sau la cerere, către organele administrației publice centrale și locale, de învățămînt, cercetare științifică, mediul de afaceri, jurnaliști, societatea civilă, iar statisticienii noștri au asigurat difuzarea datelor în condiții de maximă operativitate. Obiectivul continuu l-a constituit îmbunătățirea și diversificarea formelor de difuzare a informațiilor statistice și, nu mai puțin important, pe exactitatea în formularea răspunsurilor.

Solicitarea informațiilor

Cu toate că accesul la informația statistică este asigurat pe deplin, numărul cererilor de date statistice este în continuă creștere. Astfel, în anul 2007 numărul total al cererilor de informații statistice primite și soluționate a fost de cca 3700, în creștere cu peste 800 față de anul trecut. Din numărul total, cele mai multe răspunsuri au fost expediate prin poșta electronică – 511. Cele mai solicitate date statistice au fost din domeniul statisticii comerțului exterior (cca jumătate din răspunsuri), piața forței de muncă, indicii prețurilor de consum, rapoarte financiare etc.

În dependență de datele statistice solicitate, cererile au fost înregistrate și soluționate în fiecare direcție/secție statistică a BNS, de domeniul căreia depinde soluționarea cererii de informație statistică. Cazurile de refuz al satisfacerii solicitărilor de date statistice au ținut de confidențialitatea datelor individuale, divulgarea cărora contravine Principiilor Fundamentale ale ONU și prevederilor Legii cu privire la statistica oficială în Republica Moldova.

Adițional solicitărilor în scris, pe parcursul anului la BNS a parvenit un număr considerabil de solicitări telefonice. Rezolvarea acestora a constat în comunicarea imediată a unor indicatori existenți în publicațiile statistice, fiind rezolvate, în principal, prin intermediul bibliotecii.

Relațiile cu utilizatorii

Baza de date a utilizatorilor reunea în anul 2007 cca 800 utilizatori ai informației statistice, cea mai mare parte constituind-o, ca și anul precedent, întreprinderile, asociațiile și companiile, autoritățile administrației centrale și locale, organizațiile internaționale, precum și reprezentanțele acestora în Republica Moldova. Din totalul utilizatorilor, 37% utilizează permanent

Besides statistical publications on fields of activity, a number of general publications with long data series were published, such as: Statistical Yearbook of the Republic of Moldova, Moldova in figures, Social economic situation of the Republic of Moldova, Quarterly statistical bulletin etc. In order to facilitate the usage of statistical data and to present them in a more accessible way, Statistical Yearbook of the Republic of Moldova was also presented on CD, having the biggest number of copies. The General Division for Statistics of Chisinau municipality developed and published statistical yearbook *Chisinau in figures* – 2007 edition.

In 2007 about 1700 NBS publications were sold, that is with about 300 copies more than in previous year.

Dissemination of statistical data

Dissemination of statistical information in 2007 succeeded with the organization of free and quick access to statistical data from all statistical areas, respecting the principles of official statistics on transparency and confidentiality of individual data, in conditions of equality for all users and in correspondence with the actual Law on official statistics.

Although being very diverse, the entire dissemination activity was to put at users disposal statistical publications and information on all subject matters, with periodicity or at requests, to central and local public administration, education institutions, scientific research institutes, business, journalists, civil society, our statisticians assures data dissemination in conditions of maximum promptness. The outstanding objective was to improve and diversify means of statistical data dissemination, and not least important was through a more exact formulation of responses.

Data requests

Even though the access to statistics is entirely assured, the volume of data requests is continuously growing. Thus, in 2007 total number of received and satisfied requests for statistical information amounted about 3700, with an increase of more than 800 in comparison with previous year. From the total number of requests, the majority of responses were sent via email – 511. The most demanded statistical data were on external trade statistics (about half of responses), labour force market, consumer price indices, financial reports etc.

Depending on enquiry, the requests were registered and solved in the competent statistical division/section of NBS. Cases of refusal were due to confidentiality of individual data, disclosure of which is against UN Fundamental Principles of Official statistics and provisions of Law on official statistics in the Republic of Moldova.

Additionally to the written requests, a significant amount of telephone requests were received at NBS. Answering to this requests implied immediate communication of some given indicators in the statistical publications, mainly solved via the library.

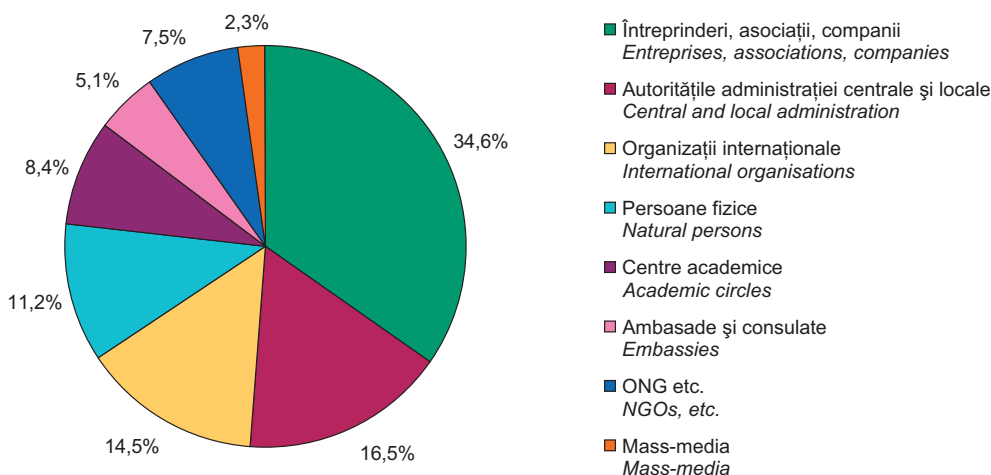
User relations

The user database in 2007 reunited about 800 users, the largest part, as in the previous year, were detained by enterprises, associations and companies, central and local public authorities, international organizations, as well as their representatives in Moldova. From the total users 37% use statistical data on a per-

informația statistică, 26% au solicitat date statistice, au procurat publicații statistice ocazional sau o singură dată, 21% s-au adresat pentru prima dată în anul 2007. Deja de 3 ani BNS practică abonarea la publicații și buletine statistice. Astfel, în 2007 numărul abonaților a fost de 57, fiind abonate în total 710 publicații. Majoritatea dintre abonați reprezintă instituțiile de învățământ superior, organizațiile neguvernamentale, bibliotecile, ambasadale.

manent basis, 26% requested statistical data, purchased publications occasionally or once, 21% for the first time addressed in 2007. Already during 3 years, NBS is practicing the subscription to statistical publications and bulletins. Thus, in 2007 the number of subscribers was of 57, and the total number of subscribed publications was of 710. Most of subscribers represent high education institutions, non-governmental organizations, libraries, embassies.

Structura utilizatorilor de date statistice pe domenii Structure of statistical data users by fields

Biblioteca

Biblioteca BNS este un centru informațional de date statistice naționale și internaționale și deservește tot spectrul cerințelor din domeniul statisticii. Reprezintă în același timp unica bibliotecă statistică din țară.

Deschisă de câțiva ani, biblioteca dispune deja de un fond prețios de publicații statistice din toate domeniile de activitate socială, economică, de mediu etc. Fondul de cărți cuprinde toate publicațiile statistice editate de BNS, alte publicații statistice editate în țară, precum și un număr mare de documente și publicații ale organelor de statistică din alte țări și ale organismelor internaționale cu care BNS întreține o comunicare informațională. La sfârșitul anului 2007 fondul total al bibliotecii BNS alcătuia peste 4000 publicații cu date statistice, precum și un număr important de titluri editoriale, copii xerox, CD, casete audio ș.a.

NOU! În anul 2007 a demarat activitatea de dezvoltare a accesului electronic la fondul de cărți al bibliotecii, acțiune ce urmează a fi finalizată în 2008.

Library

NBS library is an informational centre of national and international statistical data that serves the entire variety of requirements in statistical field and at the same time it is the single statistical library in the country.

Opened for several years the library already possesses a precious fund of statistical publications from all areas of social, economic, environmental activity, etc. The book fund covers all the statistical publications published by NBS, other statistical books produced within the country and a large number of documents and publications of other country's statistical offices and international organizations with which NBS maintains informational communication. At the end of 2007 total NBS library fund made up of 4000 publications with statistical data, as well as a number of significant number of editorial titles, copies, CDs and audio tapes and others.

NEW! In 2007 the development activity of e-access to the librarian fund was commenced and is to be finalized in 2008.

Zilnic biblioteca este vizitată de diferite categorii de utilizatori atât interni, cât și externi, cum ar fi: studenți, profesori, cercetători etc. Studenții reprezintă categoria de utilizatori permanenți.

Pagina Web

Pentru facilitarea accesului la date și informații statistice, pagina oficială a BNS www.statistica.md a fost permanent actualizată cu cele mai noi date statistice, conform graficului de difuzare a informațiilor operative, precum și cu alte informații despre activitatea generală a Biroului. Pentru prima dată a fost plasată publicația de sinteză „Buletinul statistic”. A fost completată informația la rubrica „Recensământul 2004”, prin crearea bibliotecii electronice a rezultatelor în profil teritorial. A fost actualizată rubrica „Pagina Sumară Națională a Datelor” (NSDP) cu indicatori macroeconomici principali.

Conform rezultatelor programului de monitorizare a traficului pe site-ul web al BNS, în anul 2007 numărul accesărilor a fost de 493 mii, ceea ce lunar reprezintă 41 mii accesări. Numărul vizitatorilor a crescut de la 40 mii în 2006 la 109 mii în 2007 (de aproximativ 2,7 ori), ceea ce a însemnat un număr de vizitatori noi, care au manifestat interes față de informațiile publicate pe site-ul BNS. Numărul zilnic de vizitatori în anul de raport a fost de cca 400. Cea mai vizitată pagină este „Date statistice”.

Din necesitatea de a aduce cât mai multe îmbunătățiri din punct de vedere al arhitecturii, conținutului și modalităților de acces la informația statistică prin intermediul Internetului, în anul 2007 s-au inițiat lucrările de modernizare a paginii oficiale a BNS.

Relațiile cu mass-media

Ca și în anii precedenți, în decursul anului 2007 relațiile de comunicare cu presa scrisă și vorbită din Republica Moldova au fost întreținute prin sensibilizarea față de informația statistică și, prin intermediul acestora, informarea publicului despre situația social-economică a țării.

Către mass-media au fost emise toate informațiile statistice elaborate de BNS conform graficului de difuzare a informațiilor operative, care este plasat pe pagina web oficială a BNS. Graficul de difuzare, prin emiterea comunicatelor de presă, a principalilor indicatori statistici a fost respectat, iar informațiile difuzate au reflectat acuratețe și profesionalism în prezentare. În același timp, au fost difuzate și tipărite materiale aferente graficului de difuzare, mai cu seamă în cadrul emisiunilor și rubricilor specializate (în parte, cele cu profil economic) cu participarea factorilor de decizie și a specialiștilor BNS.

Apreciem mult tendința mass-media naționale în reflectarea datelor statistice pentru publicul larg, fapt ce denotă importanța presei scrise și vorbite în formarea culturii statistice a societății.

Every day the library is visited by different categories of both internal and external users, such as: students, professors, researchers etc. Students represent the constant group of users.

Web page

In order to facilitate access to statistical data NBS Web page www.statistica.md was continuously up-dated with the latest data according to the Advance Release Calendar and other information on general NBS activity. For the first time, the compilation “Statistical Bulletin” was placed. The information on “Census 2004” was updated with the creation of e-library on results in regional profile. The column “National Summary Data Page” (NSDP) containing main macroeconomic indicators were also updated.

According to the results of Web traffic monitoring in 2007 the number of clicks was 493 thousand, i.e. 41 thousand per month. The number of visitors increased from 40 thousand in 2006 to 109 thousand in 2007 (approx. 2,7 times), which included a large number of new visitors interested in the information published onto the NBS site. The daily number of visitors in the reporting period was around 400. The most frequently visited page is „Statistical data”.

Due to the need of improving the architecture, the content and ways of accessing statistical information via Internet the works on modernizing the official Web page of NBS started in 2007.

Relations with mass-media

As in previous years, during 2007 communication with printed and spoken press in the Republic of Moldova were maintained through the sensitization of statistical information and thus the public was informed about the country's social economic situation.

All the information developed by NBS according the Advanced Release Calendar (ARC) that is placed on the official Web page of NBS, was disseminated to mass-media. The schedule of dissemination was respected through the release of press releases and main statistical indicators, the information was accurate and professionally presented. At the same time, there were disseminated and printed some materials afferent to the ARC, especially within subject rubrics and columns (mainly, economic ones) with the participation of decision makers and NBS specialists.

We are very appreciative to the national mass-media in its tendency of reflecting statistical data for their public, which denotes the importance of printed and spoken press in the building of society's statistical culture.

Statistica oficială și cooperarea internațională

Reformarea sistemului statistic național al Republicii Moldova se desfășoară în mare parte cu concursul organizațiilor internaționale, serviciile statistice naționale ale altor țări. În anul 2007 activităților specifice destinate procesului de reformare le-au fost oferite asistențe tehnice ale următoarelor organizații și programe internaționale:

- EUROSTAT prin Programul de Asistență Tehnică TACIS „Statistica 9”;
- DFID – Memorandumul „Îmbunătățirea statisticilor sociale și agricole, analiza și utilizarea lor”;
- Oficiul de Statistică al Norvegiei – Memorandumul de Acord privind „Suportul în dezvoltarea Sistemului Statistic în Moldova”;
- INS al României – Protocolul de cooperare în domeniul statistic;
- Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Colaboratorii BNS au participat la diverse seminare, conferințe internaționale, cursuri de instruire organizate de CEE a ONU, Eurostat, BIM, Comitetul Interstat al Statistică al CSI, UNESCO, Organizația pentru Alimentație și Agricultură a ONU, DFID, Institutul Internațional pentru Statistică, Banca Mondială, UNECE, UNFPA ș.a.

În procesul de racordare a statisticii naționale la standardele internaționale au fost studiate experiențele altor organe de statistică din Norvegia, Ungaria, România, Lituania, Suedia, Rusia. Colaboratorii BNS au primit consultanță pe diverse domenii de activitate statistică: cercetările prin sondaj, statistica gender, statistica socială, indicele prețurilor de consum și ale producătorului, registrul statistic, comerțul exterior de mărfuri și servicii, sistemul statistic în domeniul științei și inovării, recensământul agricol, statistica întreprinderilor, conturi naționale, statistica demografică.

În anul 2007 a fost finalizat Proiectul de asistență tehnică TACIS „Statistica 9”, unde au fost obținute rezultate considerabile în reformarea statisticii oficiale în Republica Moldova.

În cadrul Proiectului menționat s-au desfășurat activități de perfecționare în domeniul statisticii întreprinderilor, statisticii comerțului exterior de mărfuri și servicii, tehnologiilor informaționale. Tot în cadrul acestui proiect a fost făcută *Evaluarea Globală*, ce reprezintă un exercițiu de evaluare totală a sistemului statistic național, care are drept scop stabilirea gradului de corespundere a statisticii naționale standardelor Uniunii Europene. Menirea acestui document este de a servi drept reper pentru elaborarea strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național.

În prezent BNS a încheiat:

- Protocolul de cooperare cu Institutul Național de Statistică al României;
- Memorandumul de Acord între Statistica Norvegiei și Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, care promovează bilateral dezvoltarea diferitelor domenii statistice.

Prezentarea informației statistice către organismele internaționale are loc în conformitate cu obligațiunile asumate de Republica Moldova. În anul 2007 direcțiile și secțiile ramurale ale BNS au completat și prezentat organismelor internaționale 42 chestionare planificate în Programul lucrărilor statistice și 4 chestionare suplimentare.

Official statistics and international cooperation

The reformation of national statistical system of the Republic of Moldova, mainly, takes place with the support of international organizations, national statistical institutes of other countries. In 2007 the following organizations and international programmes provided technical assistance for the activities destined to be reformed:

- EUROSTAT via TACIS „Statistics 9” technical assistance programme;
- DFID – Memorandum „Improving social and agriculture statistics, their analysis and use”;
- Statistics Norway – Memorandum of Understanding on „Support in developing statistical system of the Republic of Moldova”;
- National Institute of Statistics of Romania – Protocol of statistical cooperation;
- United Nations Development Project.

NBS specialists participated at different seminars, international conferences, training courses organized by UNECE, EUROSTAT, ILO, Interstate Statistical Committee of the CIS, UNESCO, FAO, DFID, International Institute for Statistics, World Bank, UNFPA etc.

In the process of adjusting national statistics to international standards, there were studied the experience of other statistical offices from Norway, Hungary, Romania, Lithuania, Sweden, Russia. NBS specialists received consultancy on different subject matters: sampling, gender and social statistics, consumer and producer price indices, statistical register, external trade with goods and services, statistical system in innovation and science, agricultural census, business statistics, national accounts, demographic statistics.

In 2007 technical assistance programme TACIS „Statistics 9” was finalized, within the frameworks of which considerable results towards the reformation of official statistics of Moldova were accomplished.

Within the above mentioned project there were conducted activities for the improvement of enterprise statistics, external trade with goods and services statistics, IT. Also, within this project the *Global Assessment* exercise was performed, which represent the overall assessment of national statistical system in order to determine the level of correspondence with EU standards. The purpose of the document is to serve as a basis for the elaboration of the development strategy of the national statistical system.

Currently, NBS has signed:

- Protocol of cooperation with the National Institute of Statistics of Romania;
- Memorandum of Understanding with Statistics Norway and National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova that bilaterally promotes the development of different statistical areas.

The presentation of statistical information to international bodies is performed according to the duties assumed by the Republic of Moldova. In 2007 NBS branch divisions and sections have filled in and sent to international organizations 42 questionnaires planned in the Program of statistical works and 4 additional questionnaires.

Tehnologii informaționale

În anul 2007 a continuat dezvoltarea și perfecționarea sistemului informatic statistic prin ajustarea produselor software existente, elaborarea unor module noi, dar și prin demararea lucrărilor de creare a concepțiilor sistemului informatic al statisticii, portalului electronic e-Statistica și a subsistemului de raportare electronică în statistică e-Reporting.

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în cadrul proiectului e-Guvernare a susținut eforturile Guvernului și și-a oferit suportul în crearea concepției și în implementarea ei pentru subsistemul de raportare electronică în statistică. La elaborarea concepției au fost antrenați consultanți naționali și internaționali pentru definitivarea concepției subsistemului respectiv și a caietului de sarcini. La 18 octombrie 2007, în cadrul unei mese rotunde organizate la BNS, a fost prezentată și discutată varianta inițială a concepției sistemului informațional de raportare electronică în statistică.

A fost semnat un acord de partajare a costurilor dintre BNS și PNUD pentru elaborarea concepției și realizarea sistemului de raportare electronică în statistică și a portalului e-Statistica. Scopul de bază al acordului constă în concentrarea eforturilor și atragerea donatorilor pentru implementarea concepțiilor.

A continuat activitatea de pregătire a datelor pentru diseminarea lor prin intermediul produsului PC-Axis.

În anul 2007 au fost depuse eforturi considerabile pentru instruirea personalului în domeniul exploataării eficiente a tehnologiilor informaționale. Prin susținerea proiectului TACIS – Statistica 9, colaboratorii BNS au fost antrenați în cursuri de perfecționare: Administrare ORACLE (2 module); Administrare și mentenanță MS WINDOWS 2003 și MS Exchange Server. A fost organizat training-ul în vederea utilizării eficiente a metadatelor, cu participarea experților internaționali.

Information Technologies

In 2007 the development and the improvement of statistical information system continued through the adjustment of existing software, elaboration of new modules but also through the commencement of works on the elaboration of Concept of IT statistical system, e-Statistics portal and subsystem of e-Reporting in statistics.

UNDP has supported the Government efforts within the e-Government project and has given support in the elaboration of the concept and its implementation for the subsystem of e-Reporting in statistics. For the elaboration of the concept, national consultants were involved and international ones for the finalization of respective subsystem concept and of the technical description. The draft concept of the information system of e-Reporting in statistics was presented and discussed within the round table from October 18, 2007, organized at NBS.

A cost sharing agreement was signed between NBS and UNDP for the elaboration of the concept and realization of e-Reporting system and e-Statistics portal. The main objective of the agreement is to strengthen the efforts and attract donors for the implementation of concepts.

The activity of data preparation to be disseminated via PC-Axis software solution continued.

In 2007 a lot of efforts were brought to train the personnel on efficient use of information technologies. With the support of TACIS „Statistics 9”, NBS specialist was trained in some refresher courses: ORACLE administration (2 modules); Administration and maintenance MS WINDOWS 2003 and MS Exchange Server. Training on efficient use of metadata was organized with the participation of international experts.

Vizita de lucru la Biroul Central de Statistică al Republicii Letone
Work visit to Statistics Latvia

Resursele umane și financiare ale BNS

În sistemul BNS la sfârșitul anului 2007 activau 960 de persoane.

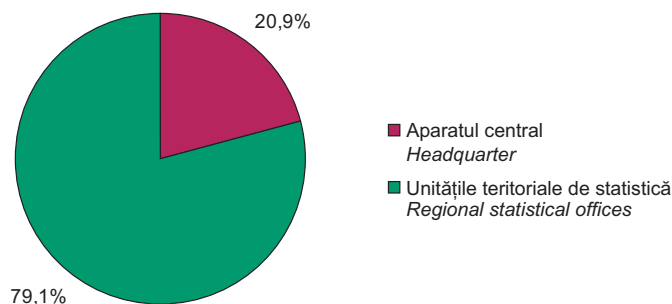
În aparatul central al BNS activează 108 persoane, în cadrul DGTI – 88 persoane, iar în cadrul unităților teritoriale de statistică – 759 persoane, din care 144 – interviatori ai AFM, 117 – interviatori ai CBGC.

NBS human and financial resources

At the end of 2007 there were 960 persons working in the NBS system.

In the headquarters of NBS 108 persons are engaged, in General Division of IT – 88 persons, but in territorial statistical offices – 759 persons, of which 144 – LFS interviewers and 117 – HBS interviewers.

Structura personalului Biroului Național de Statistică Employment structure of the National Bureau of Statistics

Caracteristic structurii personalului angajat este ponderea majoritară deținută de femei – 87,0% (835 persoane), bărbații alcătuiesc 13,0% (125 persoane). Un aspect interesant îl reprezintă stagiul mare de lucru pe care îl ating o bună parte din angajații BNS. Astfel, la momentul actual cel mai mare stagiul de muncă în statistică este atins de o persoană și reprezintă 51 de ani!

După stagiul de muncă în sistemul BNS, numărul conducătorilor și specialiștilor se repartizează în modul următor:

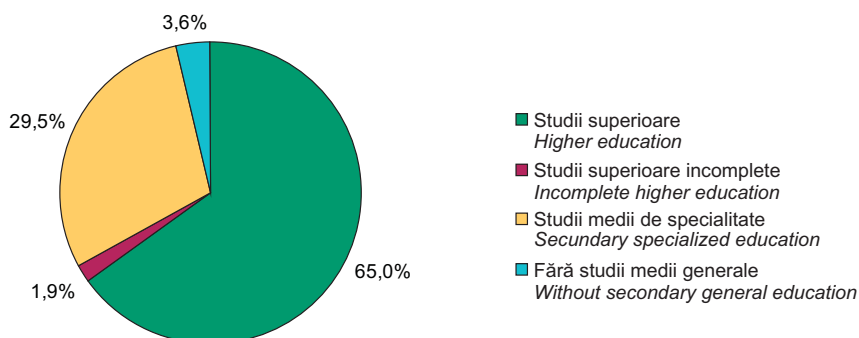
- până la 5 ani – 303 persoane (33,3%),
- de la 5 până la 10 ani – 244 persoane (26,8%),
- de la 10 până la 20 ani – 194 persoane (21,4%),
- peste 20 ani – 168 persoane (18,5%).

Distinctively for the employment structure is that the majority is detained by women – 87,0% (835 persons), men – 13,0% (125 persons). Curiously is the long working experience of a large number of NBS employees. Thus, at the present moment the longest length of service in statistics has been reached by one person and it is of 51 years!

The distribution of top/middle and low management in the NBS system by length of service is the following:

- up to 5 years – 303 persons (33,3%),
- from 5 to 10 years – 244 persons (26,8%),
- from 10 to 20 years – 194 persons (21,4%),
- over 20 years – 168 persons (18,5%).

Structura personalului Biroului Național de Statistică Employment structure of the National Bureau of Statistics

În pofida acestui fapt, a fost înregistrată și o fluctuație a personalului de 8,4% (81 persoane), motivul principal de concediere fiind nivelul scăzut de salarizare.

Despite this fact, an 8,4% (81 persons) of personnel fluctuation was recorded the basic reason for quitting being low level of remuneration.

În cursul anului o atenție deosebită s-a acordat perfecționării cadrelor, desfășurată atât cu suportul organizațiilor internaționale, organelor de statistică ale altor țări, cât și în perimetrul instituțiilor de resort ale țării. Astfel, colaboratorii BNS au participat la cursurile: „Managementul resurselor umane”, „Management și planificare strategică”, „Metode și tehnici de elaborare a actelor normative”, „Managementul schimbărilor și dezvoltare instituțională”, organizate de Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova. Pentru șefii direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică de către această instituție a fost organizat un curs de perfecționare de 5 zile cu tematica „Eficientizarea activității Direcțiilor teritoriale de statistică”.

În prezent 2 colaboratori din organele teritoriale de statistică își fac studiile la secția cu frecvență redusă a Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova la specialitatea „Economie și management public”, iar o persoană din aparatul central a fost înmatriculată la secția cu frecvență la zi. Un specialist din cadrul aparatului central își face studiile de Masterat în Statistică la Universitatea Warwick, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

Cu suportul Proiectului ISAS/DFID al Marii Britanii și Irlandei de Nord, au fost organizate pentru șefii direcțiilor/secțiilor, adjuncții lor și unii consultanți din cadrul BNS cursurile și de instruire „Managementul proiectelor”, „Abilități manageriale avansate”, seminarul „Relațiile publice ale întreprinderii”, iar pentru șefii organelor teritoriale – un curs de perfecționare „Abilități manageriale avansate”.

Cu suportul BNS și ASEM, pentru BNS a fost organizat cursul de perfecționare „Analiza seriilor de timp”.

Cu resurse proprii au fost organizate seminare de perfecționare a personalului din subdiviziunile teritoriale de statistică în domeniile: statisticii agriculturii (2 seminare); statisticii industriei, energiei și construcțiilor (1 seminar); cercetărilor statistice prin sondaj ale gospodăriilor casnice (9 seminare).

Colaboratorii Direcției generale tehnologii informaționale au organizat cursuri pentru studierea computerului pentru specialiștii BNS și DGIT.

În anul de raport 23 de studenți ai instituțiilor de învățământ superior din țară și-au desfășurat practica în cadrul BNS, 3 dintre ei fiind angajați mai apoi în cadrul Biroului.

Activitatea financiară desfășurată de BNS în anul 2007 a fost finanțată din Bugetul de Stat, aprobat prin legea nr. 384-XVI din 26 noiembrie 2006. Alocațiile bugetare au fost orientate spre asigurarea realizării:

- Cercetărilor statistice reunite în Programul de lucrări statistice pentru anul 2007;
- Lucrărilor de finalizare și diseminare a informației Recensământului populației din 2004;
- Lansarea lucrărilor de organizare și efectuare a recensământului general agricol în 2009;
- Dezvoltarea și modernizarea rețelei informatice a BNS;
- Întreținerea funcționării adecvate a sistemului statistic al BNS.

Pentru întreținerea aparatului central al BNS în anul 2007 din bugetul de Stat au fost utilizate 7525,3 mii lei, pentru întreținerea organelor teritoriale pentru statistică – 17096,7 mii lei, pentru realizarea Programului de lucrări și ediții statistice – 11052,5 mii lei, pentru cercetările în domeniul forței de muncă și bugetului gospodăriilor casnice – 3879,9 mii lei, pentru recensăminte – 358,9 mii lei.

Finanțarea activității BNS în anul 2007 a fost asigurată din mijloacele aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 2007,

During the year a particular attention was oriented towards improvement of human resources, carried out both with the support of international organizations, statistical offices of other countries, as well as within the state's competent institutions. Therefore, NBS specialists attended courses on „HR management”, „Management and strategic planning”, „Methods and techniques of developing normative acts”, „Managing changes and institutional development”, organized by the Academy of Public Administration by the President of the Republic of Moldova. As for heads of territorial statistical divisions/sections the same institution organized a 5 days development course on „Activity efficientisation of territorial statistical offices”.

Nowadays, 2 employees of territorial statistical offices are studying at the reduced attendance section of the Public Administration Academy by the President of the Republic of Moldova the specialization „Economics and public management”, one person from the headquarters was enrolled with daily attendance. One specialist from the headquarters is having Master studies in statistics at the Warwick University, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

With the assistance of ISAS /DFID project of United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, for heads of divisions/sections, their deputies and some consultancies from NBS there were also organized training courses „Project management”, „Advanced managerial skills”, seminar „Public relations of an enterprise” but for the heads of territorial statistical offices – training course on „Advanced managerial skills”.

With the support of NBS and Academy of Economic Studies of Moldova, the course on „Time series analysis” was organized for NBS specialists.

With own resources there were organized development courses for the personnel of regional offices in the fields of: agriculture statistics (2 seminars); industry, energy and construction statistics (1 seminar); sample statistical surveys on households (9 seminars).

The specialists of General Division of IT (GDIT) organized PC teaching courses for NBS and its own staff.

In the reporting year 23 students of higher education institutions from the country carried out their internship at NBS, 3 of them being eventually hired by NBS.

Financial activity carried out by NBS in 2007 was financed from the State Budget, approved by Law No. 384-XVI from November 26, 2006. Budgetary allocations were oriented for the fulfillment of:

- Statistical surveys integrated in the Programme of statistical works for 2007;
- Finalization and dissemination of 2004 Population census data;
- Launching of works for organization and conduction of general agricultural census in 2009;
- Development and upgrading of IT network at NBS;
- Maintenance of appropriate functioning of NBS statistical system.

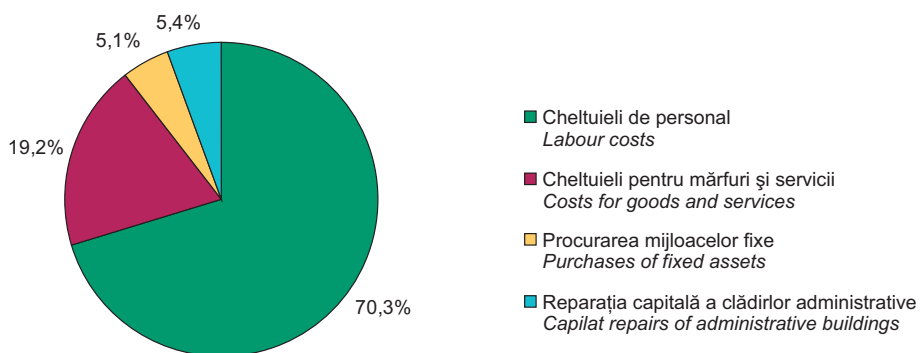
In order to maintain the NBS headquarters in 2007 from the state budget there were used 7525,3 thousand MDL, territorial statistical offices – 17096,7 thousand MDL, for the fulfillment of Programme of statistical works and editions – 11052,5 thousand MDL, labour force and household budget surveys – 3879,9 thousand MDL, censuses – 358,9 thousand MDL.

Financing of NBS activity in 2007 was assured from the resources approved by State Budget Law for 2007, correspond-

respectiv din alocații de la bugetul de stat și din mijloace provenite din comercializarea de informații și publicații statistice și de la darea în arendă a încăperilor nelocuibile. Utilizarea tuturor mijloacelor s-a realizat urmărind responsabilitățile ce revin Biroului Național de Statistică, organ de specialitate al administrației publice centrale care organizează și coordonează statistica oficială din Republica Moldova.

ingly from the state budget and resources charged for statistical information and publications as well as from renting untenable spaces. The usage of overall means was achieved following the responsibilities of National Bureau of Statistics, specialized central public administration authority that organizes and coordinates official statistics of the Republic of Moldova.

Structura cheltuielilor efective în 2007
Structure of effective expenditures in 2007

Nivelul finanțării față de plan pe articole de cheltuieli a constituit în total BNS 97,2%.

The level of financing as compared to the plan broken by expenditure articles constituted a total of 97,2% for NBS.

Evenimente

Conferința internațională

„Armonizarea statisticii oficiale a Republicii Moldova cu standardele Uniunii Europene”

Cu acest generic, în luna mai la Chișinău a avut loc Conferința internațională în domeniul statisticii, organizată de BNS în comun și cu susținerea financiară a Programului de asistență tehnică al Uniunii Europene TACIS și Oficiul de Statistică al Norvegiei.

La lucrările Conferinței au participat reprezentanți ai organismelor internaționale: Comisia Economică Europeană a ONU, Eurostat, reprezentanți ai oficiilor centrale de statistică din Letonia, România, Norvegia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, precum și reprezentanți ai administrației publice centrale, mass-media și instituții de cercetare din țară.

În cadrul Conferinței a fost prezentat raportul evaluării globale a statisticii Moldovei, elaborat de expertul UE, dl Willem de Vries. Evaluarea făcută a reflectat o prezentare amplă asupra capacităților BNS în a se racorda la Principiile Fundamentale ale Statisticii Oficiale, adoptate de Comisia Economică pentru Europa în 1992, și la cerințele UE. Concluziile făcute au ținut să menționeze corespunderea activității BNS cu rigorile internaționale, precum și problemele și posibilitățile dezvoltării statisticii țării întru alinierea la standardele UE. În cadrul Conferinței au fost prezentate subiecte ce țin de evoluția, problemele, prioritățile dezvoltării statisticii naționale în conformitate cu cerințele UE, cooperarea în acest scop cu instituțiile internaționale și cele naționale de statistică ale altor state.

Importanța acestui eveniment este pe atât de semnificativă, pe cât procesul de racordare a statisticii naționale la standardele internaționale, în special ale UE, reprezintă pilonul hotărâtor al procesului de reformare a sistemului statistic național.

Events

International conference

“The harmonization official statistics of the Republic of Moldova to EU standards”

With this generic the international statistical conference was organized by NBS jointly and with financial support of EU technical assistance project TACIS and Statistics Norway that took place in May in Chisinau.

Representatives of international organizations: UNCEE, EUROSTAT, representatives of central statistical offices from Latvia, Romania, Norway, Great Britain, as well as representatives of central public administration, mass-media and research institutions from the country participated.

The report on Global Assessment of Moldovan statistics developed by EU expert, Mr. Willem de Vries was presented at the conference. The assessment given reflected a full presentation of NBS capacities to adjust with Fundamental Principles of Official Statistics approved by Economic Commission for Europe in 1992, and with EU requirements. Conclusions made underlined the correspondence of NBS activity with international rigors, as well as problems and opportunities to develop statistics for the alignment to EU standards. During the conference there were presented subjects regarding the evolution, problems and development priorities of national statistics in accordance to EU requirements, cooperation for this purpose with international and national statistical institutions of other states.

The importance of this event is both significant as is the process of harmonization of national statistics to international standards, especially to EU ones, represent the decisive pillar in the reformation of national statistical system.

Seminarul internațional „Provocări și posibilități pentru dezvoltarea statisticii și analizei demografice”

În luna septembrie BNS a fost organizatorul unui alt eveniment, și anume, seminarul internațional în domeniul statisticii demografice „Provocări și posibilități pentru dezvoltarea statisticii și analizei demografice”, eveniment organizat în comun și cu susținerea financiară a Oficiului de Statistică al Norvegiei. Seminarul a convocat atât experți internaționali – reprezentanți ai oficiilor naționale de statistică din Finlanda, Lituania, Norvegia, ai organismelor internaționale – Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Organizația Internațională a Migrației, cât și locali: reprezentanți ai administrației publice centrale, instituțiilor de cercetare din țară, mass-media.

În cadrul sesiunilor de lucru au fost prezentate comunicări cu privire la:

- Organizarea statisticii demografice în Republica Moldova, probleme și posibile soluții, cerințe față de date și utilizarea acestora;
- Utilizarea informației demografice întru planificarea națională și regională, inclusiv pronosticurile demografice.
- Experiența altor țări în producerea și diseminarea statisticii demografice (sisteme de colectare a datelor, aspecte metodologice, instituționale etc.).

Comunicările expuse de experții locali au subliniat necesitatea perfecționării sistemului de colectare, transmitere și prelucrare a datelor despre fenomenele demografice în baza colectării informaționale automatizate între instituțiile de stat.

Datele statistice din domeniul demografiei au servit ca bază pentru elaborarea Strategiei Naționale și a Planului Național în domeniul securității demografice și realizarea altor măsuri prevăzute în planul de lucru al Comisiei Naționale pentru Populație și Dezvoltare, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.126 din 7 februarie 2007.

International seminar “Challenges and possibilities for developing demographic statistics and analysis”

In September NBS was the organizer of an another event, namely international seminar on demographic statistics “Challenges and possibilities for developing demographic statistics and analysis”, jointly organized and with financial support of Statistics Norway. The seminar gathered both international experts: representatives of national statistical offices from Finland, Lithuania, Norway, international bodies – UNFPA, UNDP, International Organization on Migration, and local experts: representatives of central public administration, research institutions and mass-media.

During working sessions there were given speeches regarding:

- Organization of demographic statistics in the Republic of Moldova, problems and possible solutions, data requirements and their use;
- Usage of demographic information for purposes of national and regional planning, including demographic forecasting;
- Experiences of other countries in production and dissemination of demographic statistics (data collection systems, methodological and institutional aspects, etc.).

Presentations made by local experts stressed the need to improve the data collection system, sending and processing of data regarding demographic phenomena based on automated data collection between public institutions.

Demographic statistics were taken as the basis for the elaboration of National strategy and of National Plan in the field of demographic security and realization of other measures foreseen in the working plan of the National commission for Population and Development approved by Governmental Decision No. 126 from February 7, 2007.

În luna aprilie a avut loc seminarul „Statistica pieței muncii în România și armonizarea cu cerințele UE. Ocupare și șomaj”, destinat statisticienilor și utilizatorilor datelor statistice. Trainingul a fost organizat în conformitate cu acțiunile preconizate în cadrul Programului Republica Moldova – Uniunea Europeană și în baza Acordului bilateral de cooperare în domeniul statistic între BNS și INS România, cu asistența Proiectului ISAS/DFID.

La seminar au participat reprezentanți ai organizațiilor internaționale în Moldova: PNUD, ILO, Banca Mondială, IMF, IOM, specialiști ai BNS, Ministerului Economiei și Comerțului, Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă, Institutului de Economie, Finanțe și Statistică, altor instituții.

Agenda seminarului a reunit subiecte ce țin de baza legală europeană pentru statisticile din domeniul ocupării și șomajului (legislația europeană prin care sînt prevăzute standardele organizatorice și metodologice, conținutul regulamentelor specifice în domeniu); descrierea sistemului statistic românesc din domeniul ocupării și șomajului.

In April the seminar „Labour market statistics in Romania and harmonization to EU requirements. Employment and unemployment”, meant for statisticians and users of statistical data. The training was organized in accordance with actions foreseen in the Action Plan Moldova-EU and on the basis on the bilateral cooperation agreement between NBS and National Statistical Institute of Romania with assistance from ISAS/DFID project.

Representatives of international organizations in Moldova participated at the seminar, such as: UNDP, ILO, WB, IMF, IOM, and specialists of NBS, Ministry of Economy and Trade, National Agency for Labour Force Employment, Institute of Economy, Finance and Statistics, other institutions.

The agenda of the seminar covered subjects related to the European legislative basis in the field of employment and unemployment statistics (European legislation that establishes organizational and methodological standards, the content of specialized regulations); description of Romanian statistical system in the field of employment and unemployment.

Masa rotundă „Rezultatele obținute în anul 2006, precum și în primele trimestre ale anului 2007, ale cercetării statistice prin sondaj Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice (CBGC)”.

Biroul Național de Statistică, cu suportul proiectului DFID/ISAS, a organizat pe 26 octombrie 2007 masa rotundă privind rezultatele obținute în anul 2006, precum și în primele trimestre ale anului 2007, a două cercetări statistice prin sondaj în cadrul gospodăriilor casnice, și anume CBGC și AFM.

Evenimentul a întrunit atît experți internaționali, cît și naționali.

La această întrînire au fost prezentate raportul privind schimbările și îmbunătățirile introduse în cadrul CBGC, elaborat de către expertul internațional al proiectului ISAS, și rezultatele raportului analitic cu tematica „Măsurarea Bunăstării și Inegalității Populației” – lucrare elaborată de un expert național independent, care a folosit ca bază datele CBGC.

Informația obținută în baza acestei cercetări este utilizată în principal pentru determinarea nivelului de trai al populației, dar și

Round table „Household Budget Survey (HBS): Results obtained in 2006 and first quarters of 2007”.

National Bureau of Statistics with the support of DFID/ISAS project has organized on October 26, 2007 a round table on the results obtained in 2006 as well as in the first quarters of 2007 from two sample surveys on households, namely HBS and LFS.

The event reunited both international and national experts.

At this meeting the report on changes and improvements introduced into the HBS, developed by the international expert in the ISAS project and the results of the analytical report „Measuring Population Welfare and Inequality”, elaborated by national independent expert using HBS data, were presented.

The collected information based on this survey is mainly used to determine the population living standards but also to calculate the weights for Consumer Price Index and final household consumption. In the context of measuring the standard of living of the population, the HBS is used for calculation of poverty line and poverty describing indicators, allowing assessing the impact of different programmes and reforms on the population social economic situation.

pentru calcularea ponderilor pentru Indicele Prețurilor de Consum și consumului final al gospodăriilor. În contextul măsurării nivelului de trai al populației, CBGC este utilizată pentru calcularea pragului sărăciei și a indicatorilor care caracterizează sărăcia, fiind posibilă și evaluarea impactului diferitelor programe și reforme asupra situației socioeconomice a populației.

Rezultatele obținute în cadrul CBGC pentru 2006 reflectă mai bine situația social-economică a gospodăriilor din Moldova și permite efectuarea unor analize comparative ale diferitelor categorii de populație.

Atelierul de lucru “Experiența internațională în e-Statistică și Concepția sistemului de raportare electronică în statistică a Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova”

În perioada 11-12 decembrie 2007 a avut loc atelierul de lucru cu participarea reprezentanților diferitelor structuri din țară și a specialiștilor de peste hotare, unde a fost prezentată varianta finală a concepției subsistemului de raportare electronică în statistică și varianta inițială a caietului de sarcini pentru elaborarea subsistemului de raportare electronică în statistică. La lucrările atelierului au participat consultantul internațional și reprezentanți ai Biroului Central de Statistică al Letoniei, care au prezentat sistemul informațional actual al Biroului Central de Statistică al Letoniei.

2006 HBS results reflect in a better way the social economic situation of the households from Moldova and make it possible to bench mark different population groups.

Workshop “International experience in e-Statistics and the Concept of e-Reporting system in statistics of the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova”

In the period of December 11-12, 2007 the workshop took place with participation of representatives of diverse structures from the country and specialists from abroad were the final version concept of e-Reporting subsystem in statistics and the draft technical description of e-Reporting subsystem. At this workshop an international expert and representatives of Statistics Latvia participated and presented the current IT system of Latvia.

Lista abrevierilor

AFM – Ancheta Forței de Muncă
 ARC – Graficul de emitere a datelor
 ASEM – Academia de Studii Economice a Moldovei
 BIM – Biroul Internațional al Muncii
 BNS – Biroul Național de Statistică
 CBGC – Cercetarea bugetelor gospodăriilor casnice
 CIVIS – Centrul de cercetări și analize sociologice, politologice și psihologice
 CSI – Comunitatea statelor independente
 DFID – Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord
 DGTI – Direcția Generală Tehnologii Informaționale
 EUROSTAT – Organul de statistică al Uniunii Europene
 FAO – Organizația pentru Alimentație și Agricultură
 FMI – Fondul Monetar Internațional
 HG – Hotărârea Guvernului
 HMN – Health metrics network
 IEFS – Institutul de economie, finanțe și statistică
 ILO – Organizația Internațională a Muncii
 INS – Institutul Național pentru Statistică
 IOM – Organizația Internațională a Migrației
 IPC – Indicele prețurilor de consum
 IPPI – Indicele prețului producției industriale
 ISAS – Îmbunătățirea statisticilor sociale și agricole
 NSDP – Pagina Națională de Prezentare a Datelor
 OECD – Organizația pentru cooperare și dezvoltare economică
 ONU – Organizația Națiunilor Unite
 PIB – Produsul intern brut
 PNUD – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
 RGA – Recensământul general agricol
 SCN – Sistemul conturilor naționale
 SSDD – Sistemul Special de Diseminare a Datelor
 TACIS – Programul de asistență tehnică a Comitetului pentru statele independente
 UE – Uniunea Europeană
 UNESCO – Fondul Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Învățământ
 UNIFEM – Fondul Națiunilor Unite pentru Femei
 UNFPA – Fondul Națiunilor Unite pentru Populație
 UPE – Unități primare de eșantionare
 UTA – Unitate administrativ-teritorială

List of abbreviations

LFS – Labour Force Survey
 ARC – Advanced Release Calendar
 ASEM – Academy of Economic Studies of Moldova
 ILO – International Labour Office
 NBS – National Bureau of Statistics
 HBS – Household Budget Survey
 CIVIS – Centre of surveys and sociological, politological and psychological analyses
 CIS – Commonwealth of Independent States
 DFID – Department for International Development of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
 GDIT – General Division of Information Technologies
 EUROSTAT –European Statistical Office
 FAO – Food and Agriculture Organization
 IMF – International Monetary Fund
 GD – Governmental Decision
 HMN – Health Metrics Network
 IEFS – Institute for Economy, Finance and Statistics
 NIS – National Institute for Statistics
 IOM – International Organization on Migration
 PCI – Consumer Price Index
 IPPI – Industrial Production Price Index
 ISAS – Improving Social and Agriculture Statistics
 NSDP – National Summary Data Page
 OECD – Organization for Economic Cooperation and Development
 UN – United Nations
 GDP – Gross Domestic Product
 UNDP – United Nations Development Programme
 GAC – General Agricultural Census
 SNA – System of National Accounts
 SDDS – Special Data Dissemination Standard
 TACIS – Technical Assistance for the Commonwealth of Independent States
 EU – European Union
 UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
 UNIFEM – United Nations Development Fund for Women
 UNFPA – United Nations Population Fund
 PSU – Primary Sampling Units
 TAU – Territorial Administrative Unit